ABRAHÁMSKE NOVINY

ROČNÍK 22 **Cena 1 eur** **október 2025**

„Krásni mladí ľudia sú hračka prírody, ale krásni starí ľudia sú umelecké diela.“

Každý deň v živote človeka prináša niečo nové. Každým dňom získavame nové vedomosti, skúsenosti, nový pohľad na život. Každým dňom si viac a viac uvedomujeme potrebu vzájomnej lásky , priateľstva a podpory svojich blízkych a okolia. Najviac nám o živote a jeho úskaliach povedia starší. Preto si ich treba vážiť a počúvať.

Každoročne v mesiaci október, keď príroda naberá krásu jesene, sa s úctou obraciame k občanom skôr narodeným, ktorých vlasy sú postriebrené šedinami a konanie obohatené veľkými životnými múdrosťami.

S radosťou a potešením sme dňa 22. 10. 2025 v kultúrnom dome pre našich seniorov pripravili slávnosť, kde spolu strávili príjemné popoludnie. Po privítaní prítomných sa seniorom prihovoril starosta obce Mgr. Tibor Ležovič.

Deti z Materskej školy a Základnej školy v Abraháme si pre našich seniorov, pod vedením šikovných pedagógov pripravili krásny kultúrny program. Vystúpenia boli krásne, rozmanité – deti recitovali, spievali, tancovali … Deti boli rozkošné. Nejedno očko prítomných vypustilo aj slzičku od radosti a dojatia. Deťom aj pani učiteľkám touto cestou ďakujeme veľmi pekne za krásny kultúrny program, za ich záujem a odvahu.

Taktiež ďakujeme deťom a pani učiteľkám zo základnej školy za darček, ktorý s láskou vyrobili pre seniorov. Patrí im naša úprimná vďaka. Je krásne vidieť, ako už malé deti pripravujú nezištne a s láskou niečo pre potešenie iných.

Po kultúrnom programe sa s radosťou seniorom prihovoril a povzbudil ich dôstojný pán Ondrej Chrvala.

Pokračovanie na strane 6

Vážení obyvatelia obce Abrahám,
dovoľte mi, aby som sa s vami podelil o najdôležitejšie informácie z uplynulého obdobia a predstavil vám projekty, ktoré prispievajú k rozvoju, skrášleniu a zvýšeniu kvality života v našej obci.

Jedným z významných krokov bola realizácia projektu „Vodozádržné opatrenia v obci Abrahám“, ktorý zahŕňa rekonštrukciu chodníka pred poštou a predajňou COOP Jednota. Projekt bol spolufinancovaný Európskou úniou v celkovej hodnote 37 302 eur. Hlavným cieľom bolo nahradiť nepriepustné povrchy za priepustné materiály a vytvoriť vsakovaciu priehlbeň.

Výsledkom je skvalitnenie infraštruktúry bezpečnejšie, modernejšie a ekologickejšie verejné priestranstvo, ktoré zároveň zmierňuje dôsledky prívalových dažďov.

V týchto dňoch bola dokončená aj rekonštrukcia dvoch významných kultúrnych pamiatok v našej obci. Rekonštrukcia sa uskutočnila na základe spolupráce a financovania z nadácie EPH v celkovej hodnote 9630 eur. Obecný rozpočet v tomto prípade nebol zaťažený. Ide o Pomník padlým hrdinom z 50. rokov a Kamenný kríž z roku 1759. Obe pamiatky si zaslúžia našu úctu a obnovou im vraciame dôstojnosť, ktorú si ako svedkovia histórie našej obce zaslúžia. Zveľaďovaním pamiatok chcem pokračovať aj v budúcnosti.

Úspešne sme ukončili aj ďalší rozsiahly projekt s názvom „Revitalizácia verejných priestranstiev, osvetlenia a doplnenie zariadení v obci Abrahám“ financovaný z prostriedkov Ministerstva financií SR. Tento projekt nadväzuje na už zrealizované projekty – solárne osvetlenie na cintoríne, modernizáciu audiosystému na dome smútku či osvetlenie cesty do lesa.

Pokračovanie na strane 2

Z tejto dotácie sa podarilo dokončiť aj nové prvky na detskom ihrisku a športovom areáli v hodnote 17 299 eur, pričom obecný rozpočet tým nebol zaťažený.
Pre najmenšie deti bola osadená nová hracia zostava v podobe domčekovej zostavy so šmýkačkami, lanovým

mostom, lezeckou stenou a ďalšími prvkami, ktoré podporujú hru, radosť a pohyb.

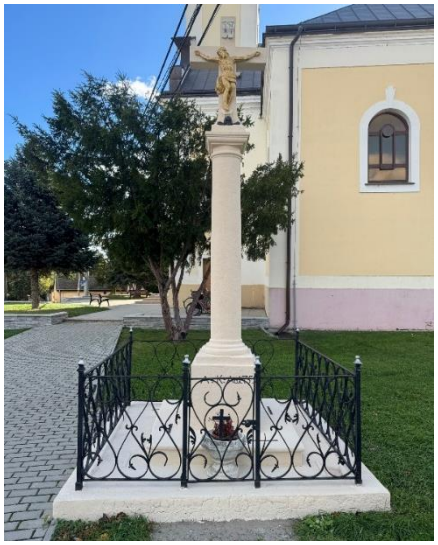

Starším deťom a mládeži vo veku od 15 rokov je určený street workout areál vybudovaný v športovom areáli. Obsahuje hrazdy, bradlá, lavičku a tréningové prvky na cvičenie s vlastnou hmotnosťou, čím rozširujeme možnosti športového vyžitia v obci.
Mimoriadne dôležitou a radostnou správou pre našu obec je schválenie projektu: „Abrahám – Splašková kanalizácia a ČS“ v celkovej hodnote 1 450 170 eur z Environmentálneho fondu SR. Realizácia prebehne na uliciach

Družstevná, Hlboká a Školská. Úspešným dokončením a skolaudovaním tohto projektu dosiahneme kompletné odkanalizovanie celej obce.
Touto cestou opätovne vyzývam obyvateľov, ktorí majú možnosť napojiť sa na existujúcu kanalizáciu, aby tak urobili čím skôr. Nelegálne vypúšťanie odpadu do pôdy a záhrad predstavuje záťaž pre životné prostredie a má negatívne dopady aj na spodné vody.
Vážení spoluobčania,
ako starosta sa budem aj naďalej usilovať o projekty, ktoré prinesú našej obci úžitok, dôstojnejšie prostredie a hrdosť z toho, že žijeme v Abraháme, v mieste, ktoré spoločne budujeme pre budúce generácie. Moje úsilie aj do ďalšieho obdobia bude smerovať k tomu, aby sa v našej obci žilo ešte lepšie, aby rástla jej krása, poriadok a pohoda v každodennom živote. Budem sa usilovať o zveľaďovanie verejných priestorov a vytváranie podmienok, v ktorých sa budú cítiť dobre všetci obyvatelia aj návštevníci Abrahámu.
Ak budeme stáť pri sebe, deliť sa o nápady a vzájomne si pomáhať, dokážeme

dosiahnuť ešte viac. Teším sa na ďalšiu spoluprácu a spoločné kroky v prospech našej obce, na ktorú môžeme byť všetci právom hrdí.
Ďakujem vám za dôveru a podporu.
S pozdravom

Mgr. Tibor Ležovič
starosta obce

ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 9.9.2025

Kontrola plnenia uznesení:
Uznesením č. C 1/2025/OZ – 16 – sa ukladá zabezpečiť informácie JUDr. Hudáka, zástupcu obce na prebiehajúcom súdnom spore, v akom stave je súdny spor, prípadne zabezpečiť stretnutie poslancov s JUDr. Hudákom
Starosta informoval prítomných, že s právnikom je v kontakte a o vývoji súdneho sporu bude informovať obecné zastupiteľstvo.
Uznesením č. C2/2025/OZ-16 – sa ukladá kontrolórke obce preveriť mandátnu zmluvu s JUDr. Hudákom a preveriť, či obec postupovala podľa zákona, keď podala odvolanie a neinformovala Obecné zastupiteľstvo o tomto kroku a nevytvorila rezervu, v prípade, že súdny spor prehrá.
Kontrolórka obce predniesla správu k uloženej úlohe. Obecné zastupiteľstvo zobralo správu na vedomie.
Poslanci schválili zmenu rozpočtu č. 5 rozpočtovým opatrením .
Poslanci schválili zmenu rozpočtu č. 6 – čerpanie rezervného fondu na pokrytie nákladov na:Vypracovanie projektovej dokumentácie: Rekonštrukcia multifunkčnej budovy vo výške 11 380€
Navýšenie nákladov na projekt vodozádržné opatrenia – chodník pri pošte o nové obrubníky vo výške 5 000 €
-Nákup nového ponorného čerpadla na obecný vodný zdroj vo výške 3 200 €
Starosta predniesol prítomným návrh na realizáciu kapitálovej investície na projekt s názvom „Abrahám – splašková kanalizácia a ČS“, ktorá má byť financovaná z poskytnutej Dotácie z Environmentálneho fondu vo výške 1 384 936,00 EUR, kde celkové oprávnené náklady sú 1 457 828,00 € a povinného spolufinancovania/spoluúčasti najmenej 5% z celkových oprávnených nákladov z iných zdrojov, a to vo výške najmenej 72 892,00 EUR. V rámci celkových oprávnených nákladov je zahrnutá aj suma adaptačných opatrení vo výške 7 658,00 EUR, na ktorú sa taktiež

vzťahuje spoluúčasť. Poslanci návrh jednohlasne schválili.
Starosta predniesol návrh Zmluvy o zriadení vecného bremena k nehnuteľnosti, ktorá sa týka pozemku parcely reg. C č. 1761/1 zastavaná plocha vo výmere 1 ha 1240m^{2,} kat. územie Abrahám, LV č. 800, v prospech LT- Technic. s. r. o., so sídlom 926 01 Sereď, Kúpeľné námestie 4462/8A, IČO: 56348452, v zastúpení Ing. Tomášom Majerníkom – konateľom spoločnosti. Obecné zastupiteľstvo schválilo Zmluvu o zriadení vecného bremena k nehnuteľnosti tak, ako bola predložená.

Návrhy a dotazy občanov

-Starosta informoval prítomných o cenovej ponuke na opravu cesty pri športovom areáli, a to vo výške 5811,30 Eur.
-Starosta informoval prítomných, že tretie čerpadlo na vodáreň sa plánuje zakúpiť v budúcom roku.
-Starosta informoval prítomných, o príprave podkladov (geometrický plán) k procesu darovania pozemkov pod chodníkom v smere od malej predajne potravín k cintorínu, ktoré sú vo vlastníctve občanov .
-Starosta informoval prítomných, že pripravuje podklady na rozbehnutie rekonštrukcie vodovodu.
-Starosta informoval prítomných o úprave ceny za plyn na ďalšie obdobie.
-Starosta informoval prítomných o podanej žiadosti detského klubu KIDDOS – predmetom žiadosti bolo poskytnutie priestoru na prevádzkovanie detského klubu, energie a príspevok na zakúpenie koberca a veľkých stavebných hracích kociek. Obec nedisponuje momentálne vhodnými priestormi, preto nie je žiadosti možné nateraz vyhovieť.
-Pani Krajčovičová sa informovala, v akom štádiu je doplnenie detského ihriska. Nové prvky na detské ihrisko sa budú montovať v krátkej dobe, takisto aj workoutové ihrisko v športovom areáli.
-Ing. Peter Koška PhD. sa informoval, prečo má parkovisko pri kostole asfaltový povrch. Starosta vysvetlil, že tento projekt bol vypracovaný a schválený už v predchádzajúcom volebnom období. V súčasnosti sa realizovala druhá etapa a aj napriek požiadavke už nebola povolená zmena povrchu parkovacej plochy.

21.10.2025

Kontrola uznesení

-Realizácia kapitálovej investície Abrahám - Splašková kanalizácia – trvá
-Zmluva o zriadení vecného bremena – LT-Technic s. r. o. - splnené

Prerokovanie a schválenie čerpania úveru z Environmentálneho fondu

Kontrolórka obce prečítala stanovisko k dodržiavaniu podmienok náhradného financovania. Výška úveru má byť vo výške 108 788,60, s fixnou úrokovou sadzbou vo výške 0,5% do konca splatnosti, doba splatnosti 180 mesiacov, ročná splátka vo výške 7288,84 Eur. Kontrolórka skonštatovala, že obec spĺňa zákonné podmienky na prijatie úveru.
Poslanci vzali stanovisko kontrolórky na vedomie.

Realizácia investície v zmysle Špecifikácie činností podpory formou úveru pre obce a vyššie územné celky – zameranej na **Abrahám – splašková kanalizácia a ČS** v obci vo výške 108 788,60 EUR. Poslanci investíciu jednohlasne schválili.

Prijatie úveru od Environmentálneho fondu v zmysle Špecifikácie činností podpory formou úveru pre obce a vyššie územné celky vo výške **108 788,60** EUR na financovanie investície: **Abrahám – splašková kanalizácia a ČS**. Poslanci prijatie úveru jednohlasne schválili

Žiadosť manželov Danišových **o odkúpenie obecných pozemkov – parc. čísla 226/7, 226/8, 226/9.** poslanci odročili.

Návrh darovania majetku obyvateľov obce - prijatie daru
od nasledovných vlastníkov :
-Mária Priecelová, rod. Belková pozemok reg.. „C“ parc. č. 280/9,
-Jaroslav Kraľovič, pozemok reg.. „C“ parc. č. 280/10.
-MUDr. Milica Piškaninová, rod. Piškaninová, pozemok reg.. „C“ parc. č. 281/7,
-Irena Lovecká, rod. Kopáčiková, Daniela Dufeková, rod. Lovecká Eva Galovičová, rod. Lovecká, pozemok reg.. „C“ parc. č. 282/10,
-Ing. Tomáš Mišovič, rod. Mišovič, pozemok reg.. „C“ parc. č. 282/11, Obecné zastupiteľstvo prijatie daru jednohlasne schválilo.

Zaradenie Obce do členstva a územia verejno – súkromného partnerstva, občianskeho združenia - Miestnej akčnej skupiny 11 PLUS, Nám. Andreja Hlinku č. 31, 919 43 Cífer, IČO: 42 404 037, za účelom udelenia štatútu MAS pre SP SPP 2023 – 2027. Obecné zastupiteľstvo jednohlasne schválilo.

Návrhy a dotazy občanov

P. Maneková sa pýtala na otvorenie cintorína počas sviatkov. Otváracie hodiny pre verejnosť sú zverejnené na informačnej tabuli na cintoríne.

Starosta informoval prítomných o vydaní povolenia na prekládku prečerpávacej stanice za kostolom.

Starosta informoval o poruchách a opravách na vodovodnom potrubí v okolí Školskej ulice.

Poslankyňa Ing. Takáčová informovala prítomných o zasadnutí Školskej rady materskej školy – prvej s novou riaditeľkou MŠ.

Zapísala Katarína Sisková

NA CESTE A CHODNÍKU SA PRACUJE... A EŠTE CHVÍĽU BUDE

Už pekne dlho máme dedinu rozkopanú. Najprv sa robila kanalizácia na Vetrovej a Novej ulici, a ešte sme si nestihli vydýchnuť, už tu bol SPP s výmenou plynových rozvodov a plynomerov v celej obci. Takže áno – všetci obchádzame jamy na ceste, chodíme cez rozbité chodníky a občas si popri tom aj zanadávame. Vinníka však nehľadajme, tentoraz naozaj nie je koho ukázať prstom.
Kanalizácia je jednoducho potrebná – pre životné prostredie aj pre náš komfort.
A čo plyn? Staršie ročníky si určite pamätajú, kedy sa u nás prvýkrát zavádzal. Je to už naozaj dávno. Staré potrubie aj plynomery už dávno nespĺňali normy, a tak SPP musel pristúpiť k tejto veľkej investícii. A úprimne… všetci chceme mať bezpečne plyn doma, variť aj kúriť, takže tomu rozkopaniu sa nevyhneme.
Po skončení prác má investor povinnosť dať všetko do pôvodného stavu. Ak si všimnete, že niečo nie je v poriadku, treba na to upozorniť pracovníkov, prípadne nahlásiť zle odvedenú prácu na obecný úrad, aby sme to mohli riešiť. Chceli by sme vás tiež poprosiť o spoluprácu – každý má pri svojej nehnuteľnosti kus verejného priestoru a keď si všimnete chybu včas, môžeme ju okamžite reklamovať u dodávateľa a nechať priebežne opraviť.
A či to bude skoro hotové? Nuž… radi by sme povedali áno, ale výmena plynového rozvodu bude pokračovať aj na ďalších uliciach. A budúci rok sa chystá aj pokračovanie kanalizácie, takže nejaké tie výkopy nás ešte čakajú.
Takže skúsme brať rozkopané chodníky a cesty s nadhľadom – robí sa to preto, aby sme mali bezpečnejší plyn a v budúcnosti možnosť pripojiť sa na kanalizáciu pri každom dome.

JanaT

STOPY MINULOSTI

Nie je naozaj bežné, aby obec cieľavedome pátrala po svojej minulosti, zbierala dokumenty, rozmanité predmety bežného života a dokonca vybudovala vlastné múzeum. V Abraháme je to však už skutočnosť. Od vzniku pôvodnej myšlienky to však nebola jednoduchá cesta, ale vyplatila sa. Dnes, bez príkras možno povedať, že obecné múzeum je naozaj pýchou Abrahámu.

Pri nedávnej návšteve som mala možnosť navštíviť toto múzeum, ktorého „obetavými strážcami“ sú manželia Janka a Štefan Palčovci. Tí ma oboznámili s vývojom budovania múzea od prvého nápadu sústrediť, uchovať a sprístupniť stálu výstavu poľnohospodárskych strojov, rozličného náradia, nástrojov až po získanie a úpravu priestorov po bývalej školskej družine, kde múzeum spočiatku susedilo s knižnicou, kým knižnica nezískala nové priestory v Základnej škole Michala Tareka. „Súžitie“ s rozhľadenou knihovníčkou i nadšenou múzejníčkou Ľudmilou Horváthovou bolo pre nové pracovisko pridanou hodnotou. Otvorenie múzea pre verejnosť sa uskutočnilo na jeseň v roku 2004. Za tým sa však skrývali dlhé mesiace dobrovoľných prác pri úpravách okolia, priestorov a najmä sústreďovania dokumentov a triedenia rozličných budúcich exponátov múzea. Vďaka zanietenému výkladu som mala možnosť zoznámiť sa s dejinami obce od najstaršieho osídlenia, vykopávok, archeologických nálezov po celú škálu abrahámskych krojov, úžitkových predmetov z domácností (veru pri niektorých som sa musela opýtať, na čo slúžili) po dobové dokumenty, fotografie či knižky, obrazy či sochy. Doslova ma očarili parádne vyšívané rukávce, čepce, košele, vesty. V tejto časti ma zaujala aj časť venovaná dobrovoľnému hasičskému zboru, dejiny ktorého spadajú do začiatku 20. storočia. Okrem rôznych hasičských predmetov pútala pozornosť historická zástava, ktorú venovala tamojšiemu hasičskému zboru grófka Ilona Esterházy.

Všetky vystavené exponáty poľnohospodárskych nástrojov, náradí aj strojov sú opravené vďaka zručnosti Š. Palča, ktorému práca s drevom či železom nie je cudzia. Poškodené časti dokáže opraviť či vyrobiť a navyše viaceré praktické nápady i nanovo zrealizovať, ako napr. stolík na lampáš z kmeňa stromu do stajne, alebo dômyselné stojany na vínové fľaše v pivnici múzea na produkty Poľnohospodársko-obchodného družstva Abrahám.

Páčilo sa mi nadšenie, s akým Palčovci predstavili zbierky múzea, ich snaha nielen uchovať a prezentovať históriu obce v kocke, ale aj neustále vyhľadávať, zachraňovať a sprístupňovať poklady dávnych i nedávnych čias. Treba oceniť, že vzácne predmety majú uvedené mená darcov.

Múzeum, ktoré slúži širokej verejnosti už od najmladšej generácie, je pravidelne otvorené od 15. do 18. h každú prvú nedeľu v mesiaci a príležitostne pri podujatiach obecného úradu (napr. rozlúčka s letom, športové súťaže alebo „Abrahámska lítačka“). V prípade individuálneho záujmu možno múzeum navštíviť podľa dohovoru. Najnovšie prichádza múzeum so zaujímavou novinkou: každú prvú nedeľu v mesiaci sa uskutočnia čítania z knižných noviniek alebo titulov na aktuálne témy, čím sa tak nadviaže na predošlé obľúbené podujatia knižnice.

Obecné múzeum v Abraháme má vskutku čím upútať i prekvapiť. Držím palce všetkým, ktorým je múzeum blízke – od Obecného úradu, pracovníkov múzea, miestnych nadšencov až po ďalších darcov muzeálnych reálií.

Želám ešte veľa tvorivých nápadov.

PhDr. Ľudmila Čelková
Bratislava

REAKCIA STAROSTU OBCE NA PRÍSPEVOK NA FB STRÁNKE OBCE

Vážení seniori a občania našej obce,

nedá mi nezareagovať na príspevok, ktorý napísal istý pán na FB stránku našej obce. Keďže je to verejne prístupné miesto, je to zároveň verejná informácia, ktorú si môžete dohľadať.

Tu je presná citácia textu, ktorý napísal tento pán – aj s gramatickými chybami:

„A to že tie žobračenky ktoré idu rozdávat zobral z penazí ktoré mali dostat vaše deti a vnučatá v škole a v škôlke vám nepríde blbé a hlúpe a bezcitné Vážený starý otcovia a staré mami“.

Takéto vyjadrenia sú nepravdivé, zavádzajúce a úprimne povedané sú aj smutným prejavom nevedomosti a zbytočnej zloby.

Nuž, zdá sa, že aj v našej obci máme nových odborníkov na rozpočet a komunálnu politiku – samozvaných kontrolórov, ktorí síce nikdy nevideli rozpočtovú tabuľku, no presne vedia, odkiaľ sa „berú“ peniaze a kam sa dávajú. Najnovšia „teória“ hovorí, že darčeky pre našich seniorov boli zaplatené z peňazí, ktoré mali dostať deti v škole a škôlke.

Ak by to nebolo smutné, bolo by to vlastne dosť vtipné.

Rozpočet obce nie je čarovný mešec, z ktorého si môže starosta „len tak“ brať a presúvať peniaze podľa nálady. Rozpočet obce je verejný dokument: každé euro má svoj účel, každá položka je schválená zastupiteľstvom a kontrolovaná tak, ako to ukladá zákon.

Peniaze určené pre školy a škôlku neboli, ani nemohli byť použité na nič iné. Darčeky pre seniorov boli hradené z rozpočtovej kapitoly „kultúra a spoločenské podujatia“ – teda presne z tej, ktorá slúži na podobné akcie počas roka. Tieto peniaze pochádzajú z podielových daní, ktoré obec dostáva od štátu a sú určené pre seniorov.

Takže nie – nikomu som nezobral peniaze, „v tomto prípade to mali byť naše deti“, ako sa snažia niektorí znechutene naznačiť.

Úcta k starším nie je zločin. Je to prejav vďaky tým, ktorí celý život pracovali, vychovali svoje deti a pomáhali budovať túto obec. Je mi ľúto, že prejav úcty k našim seniorom niekto znevažuje.

Možno by bolo lepšie, keby takíto samozvaní „odborníci na rozpočet a komunálnu politiku“ venovali aspoň polovicu energie overeniu faktov a nevyvolávali zbytočný rozruch a nevraživosť.

Kritiku prijímam a viem ju vypočuť, ak je vecná a založená na pravde a rozume. Šírenie klamstiev a urážok len rozdeľuje komunitu, ktorá by si mala navzájom pomáhať, nie útočiť na seba.

Na hlúposť, závisť, nepravdy, polopravdy a úmyselné klamstvá však reagovať treba – aspoň preto, aby ticho nevyzeralo ako súhlas...

S úctou a dávkou zdravého rozumu

Mgr. Tibor Ležovič
starosta obce

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

NARODILI SA

Melany Novosedlíková
rodičia Ing. Silvia Sisková a Miroslav Novosedlík

Alžbeta Čambálová
rodičia Helena Maneková a Dávid Čambál

Teodor Jaroš
rodičia Helena Sisková a Marek Jaroš

Vítajte medzi nami !

MANŽELSTVO UZATVORILI

Sylvia Kopáčiková a Erik Vyskoč

Izabela Kollárová a Michal Kopčák

Mgr. Kristína Mihalovičová a Ing. Kristián Adámek

Veronika Jurkasová a Marián Štefunko

Gabriel Szalay a Sofia Žbirková

Novomanželom srdečne blahoželáme !

JUBILANTI

60 rokov
Renáta Šalátová
Michal Parák
Ľubomír Kis

70 rokov
Peter Kollár
Marián Krajčovič
Jozef Belko
Rudolf Práznovský

80 rokov
Magdaléna Bilčíková
Anna Grosmanová

85 rokov
Ružena Královičová
Ľudmila Paráková

Jubilantom srdečne blahoželáme !

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA
III.ŠTVRŤROK 2005

Narodili sa: Lukáš Horváth
Vitaj medzi nami!

Jubilanti:

50. rokov: Jozef Belko, Jarmila Klementová, Jozef Kopáčik, Peter Kollár Marián Krajčovič, Jaroslav Nevrla

60. rokov: Vladimír Krajčovič, Marián Manek, Magdaléna Bilčíková

70. rokov: Helena Lopušná, Bernardína Szöllö-syová

80.rokov: Irma Bacigálová, Mária Hrušovská, Helena Rovenská

90. rokov: Viliam Križo

Jubilantom srdečne blahoželáme!

Opustili nás: Irena Lukačovičová, (85.r.), Pavol Parák (66.r.), Anton Kaša (95.r.)

Odpočívajte v pokoji!

Anna Klementová, matrikárka

OPUSTILI NÁS :

Irena Paráková
vo veku 65 rokov

Anna Gécová
vo veku 77 rokov

Eduard Kopáčik
vo veku 67 rokov

Ervín Kollár
vo veku 81 rokov

Oľga Lovecká
vo veku 73 rokov

Jarmila Dubovská
vo veku 81 rokov

Augustín Krivosudský
vo veku 91 rokov

Odpočítajte v pokoji !

Cintorín, cintorín, záhradka zelená, do teba padajú najkrajšie semená,
padajú, padajú, ale neschádzajú, snáď ich tí hrobári hlboko sádzajú...

POSLEDNÁ PIESEŇ PRE ANKU

V júlový deň nás zastihla smutná správa, navždy nás opustila pani Anka Gécová.
Anka, ktorú k nám do Abrahámu doviedla životná cesta zo susedných Pavlíc.
Teraz, keď odišla do našich spomienok, chceme si pripomenúť jej pôsobenie v našej obci a poďakovať sa za jej prínos pre našu komunitu.
Osobitná vďaka patrí za jej neúnavnú a oddanú prácu vo Folklórnej skupine Jatelinka. Jatelinka bola jej druhou rodinou, venovala jej veľkú časť svojho života. Folklór bol jej srdcovou záležitosťou. Bola pevnou súčasťou reťaze, ktorá spájala generácie jatelinkárov, a hoci ju nahradiť nedokážeme, na jej odkaz chceme nadviazať a zachovávať tradície, ktoré pomáhala niesť a rozvíjať.
Ďakujeme jej aj za roky, počas ktorých bola poslankyňou obecného zastupiteľstva. Vždy bola pripravená prinášať nové podnety a podporovať rozvoj a zlepšovať životné podmienky v Abraháme. Pracovala v komisii pre kultúru, kde naplno rozvinula svoje nadanie pre organizáciu kultúrno-spoločenských aktivít. Nespočetné množstvo akcií si vyžadovalo veľa času a energie, ale Anka to zvládala s nadhľadom a úsmevom. Darovala nám to najvzácnejšie – svoj čas.
Anka, aj keď Ti roky pribúdali a Ty si bojovala s viacerými zdravotnými problémami, rada si prišla medzi svojich jatelinkárov, aby ich podporila na skúške či vystúpení.
Anka, budú nám chýbať tvoje skúsenosti, láskavé slová, priateľstvo i tie chvíle, keď sme počas prestávok spoločne plánovali ďalšie spoločné akcie.
Dúfajme, že budeme mať aspoň časť Tvojej sily, energie a kreativity, Anka, a dokážeme s úctou hrdo kráčať po ceste, ktorú si pre nás vyspievala a vytancovala počas všetkých rokov svojho pôsobenia v Jatelinke i v našej obci.
„Odchádza dobrý človek a kus dobrých čias.“

OKTÓBER MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Pokračovanie zo strany 1

Po slávnostnom obede, po voňavej kávičke a chutnom zákusku sme využili toto krásne stretnutie na gratulácie jubilantom, ktorí v roku 2025 oslavujú okrúhle životné jubileum 75, 80, 85, 90 a 95 rokov života. Pán starosta a prítomní poslanci každému osobne zagratulovali, odovzdali Pamätný list a darček.

Jubilantom zo srdca prajeme pevné zdravie, vitálnu myseľ, usmiate rána, pokojné noci, aby našli mier v srdci a pokoj v duši, aby ich v ďalších rokoch sprevádzala len láska a porozumenie v kruhu najbližších a priateľov. Buďte ešte dlhé roky medzi nami šťastní. Gratulujeme a prajeme všetko najlepšie

Na záver prišlo dlho očakávané vystúpenie v podaní Folklórnej skupiny Jatelinka a Folklórnej skupiny Rozmarín z Majcichova. Predviedli svoje kultúrne pásmo „Drotár“ a neskôr zahrali a zaspievali rôzne piesne. Ďakujeme im, že prijali pozvanie, aby potešili seniorov krásnym programom a spríjemnili svojou prítomnosťou tento slávnostný čas.

Všetkým seniorom prajeme, aby sa Vám Vaša láska a obetavosť, s ktorou ste prežili tú aktívnu časť života vracali plným priehrštím v podobe milého slova a vďačného úsmevu. Prajeme Vám, aby vaši blízki mali nielen v tomto mesiaci, ale aj po celý rok pochopenie pre Vašu neistú chôdzu, trasľavé ruky, Váš zhoršujúci sa zdravotný stav, aby vždy stáli pri vás tak, ako ste vy stáli pri svojich deťoch, v dobrom aj v zlom. Nech je jeseň Vášho života slnečná, plná lásky a pochopenia.

Ďakujeme všetkým, ktorí prišli a veríme, že strávili príjemný čas v kruhu priateľov a známych.

Tešíme sa, že sme mohli stráviť tak krásne chvíle spolu s vami a dodávame, že už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutia.

Na záver ďakujeme všetkým, ktorí spoločne túto akciu pripravili s radosťou a potešením a stretnutie prebehlo v uvoľnenej a srdečnej atmosfére.
Ďakujeme

Katka S

Vážení a milí naši seniori, drahé dôchodkyne a dôchodcovia,
dovoľte mi, aby som sa Vám ešte raz prihovoril prostredníctvom AN a všetkých čo najsrdečnejšie pozdravil pri príležitosti mesiaca úcty k starším. Som úprimne rád, že aj tento rok sme sa stretli v takom hojnom počte, v kruhu ľudí, ktorí počas svojho života zanechali v našej obci hlbokú stopu – stopu práce, lásky, obetavosti a múdrosti.
Naše stretnutia v KD majú pre nás v Abraháme osobitný význam. Nie je to len tradícia, ale aj skutočné vyjadrenie úcty k vám, ktorí ste položili pevné základy všetkého, z čoho dnes môžeme čerpať. Vy ste generáciou, ktorá vybudovala našu obec, chodníky, cesty, domy, kultúrne a iné hodnoty. Všetko toto nesie vo svojej podstate aj kúsok Vašich rúk, síl, a srdc, vašej práce, obety, za čo Vám patrí veľká vďaka.
Deň úcty k starším patrí aj tým, ktorí už nie sú medzi nami, ale spomínajme na nich, aby zostali v našich mysliach a srdciach. Na našich rodičov, starých rodičov, priateľov a známych, ktorí odišli do večnosti. S vďačnosťou si pripomíname, čo po sebe zanechali – nielen dielo svojich rúk, ale aj dielo ducha, ktoré v nás naďalej žijú. Ďakujeme im za všetko.
Každý vek má svoje krásy. Mladí sa tešia z nových začiatkov, stredná generácia nesie zodpovednosť a Vy – naši seniori – ste tí, ktorí životu dávajú hĺbku. Vaše slová, Vaše rady, Vaše skúsenosti sú ako maják, ktorý ukazuje smer. A hoci niekedy cítite únavu či samotu, verte, že pre nás všetkých ste nenahraditeľní. Často sa hovorí, že staroba je jeseň života. Ale aj jeseň má svoje farby, vône a plody. Tak ako v prírode, aj vo Vašich životoch dozrieva múdrosť, dobrota a vnútorný pokoj, čo je dar, ktorý sa nedá ničím nahradiť.

Milí seniori,
Vaše životné príbehy sú ako otvorená kniha. V každej z nich je kapitola plná námahy, ale aj lásky, obetavosti, skromnosti a viery. Každý z Vás by mohol rozprávať o prekážkach, ktoré musel prekonať, o chvíľach radosti i bolesti, o rodine, práci, priateľstve. A práve tieto príbehy dávajú zmysel nášmu spoločnému životu v obci. Som hrdý, že v našej obci Abrahám žije toľko dobrých, múdrych a statočných ľudí. Vy ste jej základ, jej pamäť a jej svedomie.

Dovoľte mi na záver vysloviť Vám úprimné želanie: Nech každý Váš deň napĺňa láska Vašich najbližších a vedomie, že na Vás nezabúdame. Želám Vám, aby ste ešte dlhé roky prežívali dni plné porozumenia a priateľstva a aby Vás tešili Vaše deti, vnúčatá i pravnúčatá. Aby ste sa tešili zo života, ktorý je vzácnym darom, a aby ste cítili, že ste dôležitou súčasťou našej obce, našich rodín i našich sŕdc. Nech je dnešné posedenie chvíľou radosti, oddychu a spomienok a nech dnešný deň zostane vo Vašej pamäti ako dôkaz, že v Abraháme si svojich starších vážime, ctíme a máme radi.

Prajem Vám všetkým ešte veľa rokov života v kruhu svojich najmilších a najbližších, aby ste sa všetci tešili dobrému zdraviu, aby sa chorí čím skôr vyliečili a uzdravili a aby ste boli šťastní pre radosť Vašich rodín a pre potešenie nás všetkých.

Ďakujem Vám za všetko, čo ste pre nás urobili.

Mgr. Tibor Ležovič
starosta obce

KARDINÁL JOZEF TOMKO: ÚVAHA Z LETA DO JESENE

Starnutie a staroba sa nie v každej dobe a kultúre považuje za prínos. V minulosti sa v rodine starému človeku vzdávala veľká úcta. Aj podľa našich zvykov si treba šediny vážiť a vypočuť ich rady. Zaiste nie je to len pre ich peknú farbu, ale preto, že väčšinou naznačujú nahromadenú skúsenosť a životnú múdrosť. Staroba má hodnoty, ktoré sú dôležité pre mladých ľudí a pre rodiny.

Starší ľudia majú viac skúseností, ktoré zdedili po otcoch a praotcoch. Majú väčšinou ucelenejší pohľad na život; ich citové, mravné a náboženské hodnoty sú dôležité pre rovnováhu v rodinách. Môžu ich doplniť a spresniť o nové výdobytky vedy, techniky a kultúry, a tak pripraviť vzácne dedičstvo pre svojich potomkov, pre rodiny a národné spoločenstvá.

Nová sociológia rodiny a manželstva sa viac vracia k takému, azda staro–novému chápaniu rodiny, kde prechod do staroby nemusí značiť tragédiu. Niekedy k tomu núti hospodárska potreba, ba aj kríza. Môže to byť aj ohľad alebo ľudská starosť o chorých a menej vládnych členov spoločenstva. Koľkí naši známi by nemali možnosť zarobiť si mimo rodiny na živobytie, keby nemohli zveriť vlastné deti alebo závislé osoby starším, ešte schopným pomocníkom.

Staroba má teda často svoju hodnotu a poslanie, len ho treba odkryť. Z ľudského ohľadu je dôležité, aby si starnúci utvorili a prehĺbili záujmovú sféru, aby mali, ako hovoríme, jedného alebo viac „koníčkov“. Dnes sa viac oceňuje úloha starých rodičov, lebo môžu byť užitoční ako pomocníci v mnohých veciach pri výchove, najmä keď sú rodičia v práci. Starí rodičia majú životné skúsenosti a zmysel pre život, majú ucelenejší pohľad na život, ich citové, mravné a náboženské hodnoty sú dôležité pre rovnováhu v rodinách, v spoločnosti i pre jednotlivcov. Hodnoty staroby sú dozaista obohacujúce pre spoločnosť.

Z pohľadu viery má staroba ešte väčšiu hodnotu. Sama biblia nás vedie k úcte k starým osobám, ako boli Abrahám a Sára, Mojžiš, Tobiáš, Alžbeta a Zachariáš. V Starom zákone bola taká úcta zákonom, ako to čítame v knihe Levitikus: „Pred šedivou hlavou vstaň, cti si staršiu osobu“ (Lv 19,32). Každý senior pozná vo svojom okolí ľudí, ktorí potrebujú pomoc: niekedy materiálnu, inokedy dobrým slovom, návštevou a podobne. Rodina ostáva najprirodzenejším prostredím pre činnosť starých rodičov. Od nich môžu vnúčatá dostať prvé základy viery a zdravej výchovy ducha i tela. Tie základy im ostanú navždy.

Náš ľudsky citlivý básnik Milan Rúfus vyjadril svoju i našu vďačnosť za tieto hodnoty v zbierke „Modlitbičky“, ktorú si aj ja zachovávam z mladosti. Z nej vyberám časť básničky s nadpisom „Modlitba za starkú“:

„Matička Božia,
Ty deťom dvakrát milá!...
Nechaj nám starkú.
Aby mi dlho žila...
Starká je vľúdna.
Má Boží pokoj v duši.
Starká sa o nás s nikým nedelí.
Má času ľúbiť nás.
A nič ju nevyruší.
Pri nej má týždeň sedem nedelí...“

Zdroj internet

MUNKOVCI

Munkovci. Kto sú? Manželia Gizela a František Munkoví a ich dvaja synovia Tomáš a Juraj. V Katolíckej cirkvi na Slovensku sú známi už takmer dve desaťročia, pretože syn Tomáš sa ako mladík stal členom Spoločnosti Ježišovej (jezuiti), ktorá sa **v procese blahorečenia Tomáša a jeho otca Františka** snaží o ich zviditeľnenie pre vernosť Bohu a čnostný život.

Ale prečo ich spomínam v Abrahámskych novinách? Pred vyše dvoma rokmi som sa začala zaujímať o židovské rodiny, ktoré žili v Abraháme. Začala som genealogický prieskum a objavila som rodinu Fürst. Najstaršia dcéra Katarína sa vydala za Salomona/Samuela Munka; rodina sa usadila v Reci a v roku 1895 sa im narodil syn Filip. Ten si v dospelosti úradne zmenil meno na František a mne hneď bolo jasné, o koho ide... **Vyššie spomínaný František Munk má rodinné korene v Abraháme.** Žili tu jeho starí rodičia i mama, narodili sa tu jeho strýkovia a tety. Dokonca sa dá celkom presne určiť, na ktorom mieste v Abraháme táto rodina žila.

Kým Vám prezradím viac pre súčasnosť, v nasledujúcich riadkoch Vás prenesiem v čase najmä do minulého storočia a pozrieme sa, ako sa odohrával príbeh tejto rodiny.

***F**rantišek Munk sa narodil v Reci v roku 1895 v židovskej maloobchodníckej rodine. Vyštudoval Vyššiu obchodnú školu v Bratislave. V roku 1923 sa oženil s Gizelou Kohnovou z váženej židovskej rodiny veľkopodnikateľov v Lučenci.*

Gizela Munk so synmi Jurajom (vľavo) a Tomášom (vpravo).

V nasledujúcom roku sa im narodil syn Tomáš a o ďalších šesť rokov syn Juraj. František pracoval na vedúcich pozíciách v priemyselných podnikoch a Gizela vychovávala synov. Najskôr žili v Lučenci, potom v Bratislave a od roku 1938 v Ružomberku. Aj keď rodina bola pôvodom židovská, nepraktizovala židovské náboženstvo. Po presťahovaní sa do Ružomberka sa všetci štyria nechali pokrstiť. Môže sa zdať, že išlo o účelový krok zachrániť si život (ako to robili mnohí iní Židia). No Gizela ku Kristovmu učeniu priľnula už v mladom veku a podobne, zrejme vďaka príkladu manželky, tak cítil aj František. I svojich synov vychovávali v kresťanskom duchu. Od svojho krstu žili intenzívnym náboženským životom. V roku 1940 si dokonca Gizela a František navzájom vyslúžili sviatosť manželstva v ružomberskom kostole a starší syn Tomáš v roku 1943 vstúpil do noviciátu jezuitov. Náboženský život Munkovcov ovplyvnil aj

Gizela a František Munkoví

ľudí v ich blízkosti – Matildu Domaratzkú, vychovávateľku Tomáša a Juraja, či priateľa Pavla Straussa, židovského lekára, básnika a prozaistu. V roku 1942 začali deportácie Židov z nášho územia. Munkovcom sa podarilo vyhnúť sa im na základe výnimky pre hospodársku dôležitosť. No počas druhej vlny deportácií všetkých štyroch v decembri 1944 zatkli a po krátkom väznení v Ružomberku deportovali do koncentračného tábora v Seredi. V polovici januára 1945 rodinu rozdelili – Gizelu a Juraja pravdepodobne odviedli do koncentračného tábora Bergen-Belsen

Manželia Munkovci so synom Tomášom

v Nemecku, kde zrejme zomreli pri epidémii škvrnitého týfusu. František a Tomáš boli deportovaní do koncentračného tábora Sachsenhausen v Nemecku. Preživší svedkovia uviedli, že obaja boli zastrelení počas pochodu smrti.

Jezuiti si veľmi skoro všimli, aké významné je svedectvo života rodiny Munkových. Bolo aktuálne nielen pred vyše osemdesiatimi rokmi, ale prinášajú posolstvo aj pre dnešných ľudí. Ich príklad nás môže povzbudiť v láske k blížnemu – k manželskému partnerovi, deťom, rodičom, priateľom, kolegom i k Bohu. V nasledujúcich riadkoch Vám ponúkam slová Františka, Gizely a staršieho syna Tomáša, ale aj svedectvá niektorých tých, ktorí ich poznali.

Gizela Munková

„Uprostred vášní si chcem zachovať jasný pohľad; aby som všetkému mohla porozumieť a všetko milovať. Patrím teda do Kristovho spoločenstva. Môj vstup do Katolíckej cirkvi by bol iba vonkajším ustanovením mojej najvnútornejšej duševnej štruktúry, ktorá sa nikdy od Ježiša neodklonila – bez neho sa nikdy nezaobišla.“ (Vyznanie pred krstom, 1939)

„Ferko môj – že tentokrát stojím pred Tebou s prázdnymi rukami – že som si skutočne dovolila, nič Ti nedarovať a že moje srdce je pritom tak nadmieru plné – to má byť môj tohtoročný darček pre Teba! ...“ (List manželovi Františkovi, Vianoce 1936)

František Munk

„Podľa svedomia môjho, duševne a so srdcom som už dávnom členom Cirkvi

Tomáš Munk, jezuitský novic

Kristovej. Nebol to ani rozkaz ani zákon, ktorý mi to predpisoval, bola to túžba vnútorná, neomylné želanie po najsprávnejšej, pre mňa šťastie značiacej dráhe životnej." (Vyznanie pred krstom, 1939)

„Vysvedčenie pre hnedovlasé dievča Gizelu Munkovú, miláčika triedy, ...

Náboženstvo bez vyznania sústredené na Božiu prírodu...1; Takt duše...1; Láska a priateľstvo...1, 1; ...

Vyhlasujem ju týmto za premiantku našej vysokej školy..." („Vysvedčenie" pre Gizelu od manžela Františka k 15. výročiu ich svadby)

Tomáš Munk

„Som radosťou naplnený v očakávaní milosrdenstva Pána, vstupujúc do Jeho cirkvi. ... Je to asi preto, že som učenia Kristove už predtým hlboko cítil, než som ich znal. Cítim však predsa, že týmto krokom ukážem s hrdou a šťastnou mysľou, že chcem navždy patriť do tábora Kristovho, že mojou zbraňou je práca a láska k blížnemu, mojou helmicou duch, mojím štítom pravda, a že to všetko je podopreté vierou v jediného Boha a vo večnú silu učenia Jeho Syna..." (Vyznanie pred krstom, 1939)

„Milý otecko, zasielam Ti... srdečný pozdrav z prvých rorát. ... Prajem Ti všestranné požehnané vybavenie a rýchly šťastlivý návrat. Zasielam tiež objímania celej rodiny." (Tomášov pozdrav otcovi v roku 1942)

Ružena Schniererová, sekretárka Františka Munka

„Pán Munk mi hovoril, že my, ktorí sme sa narodili ako katolíci, ako kresťania, to berieme ako viacmenej samozrejmú vec, že sme kresťania; ale on a celá rodina z túžby po poznaní a preto, že zistili, čo obsahuje kresťanstvo a katolícka viera, sa dali pokrstiť."

Pavol Strauss

„Viera v Ježiša Krista umožnila z rodinného a manželského spoločenstva Munkovcov utvárať krásnych ľudí a krásne prostredie. Ich príkladný manželský a rodinný život postavený na evanjeliu dodnes ostáva výrečným a aktuálnym posolstvom pre našu dobu. Život v duchu evanjelia je cestou k obnove dnešných manželstiev a rodín."

Edmund Bárdoš, Žid, konvertita, katolícky kňaz

„Otec Munk so synom Tomášom boli stále so mnou. Poznal som v nich ľudí vysoko kultivovaných, na vysokej duchovnej výške zjednotených s Kristom. Živé exempláre ozajstných kresťanov! Vždy optimisti, usmiati, trpezliví, nenápadní a vždy láskaví k druhým. Po celý čas v lágri boli vzorom pre všetkých hrdinskej kresťanskej mužnosti. Vedeli ako ozajstní svätci všetky hrozné údery koncentračného lágra znášať s pravou kresťanskou trpezlivosťou a odovzdanosťou do vôle Božej. Plní optimizmu čakali vyslobodenie – vôľa Božia rozhodla ináč a viem, že sa jej podrobili s radosťou, veď celý ich život smeroval a živelne túžil po večnej vlasti. Ešte jedno by som chcel poznamenať, že z hĺbky srdca milovali slovenský národ ako máloktorý syn tohto národa a túžili vrátiť sa ku nemu a pracovať na jeho pravé zveľadenie."

Proces blahorečenia Františka a Tomáša Munkových začal diecéznou fázou v roku 2011 a od roku 2015 pokračuje rímskou fázou. Nateraz je veľmi otázne, ako proces skončí... Ale svedectvo ich života v láske nám aj tak môže byť vzorom pre náš život. Ak sa niekomu zdá, že tento článok iba v krátkosti rozpráva ich čnostiach, môže si rozšíriť obzor návštevou webovej stránky či prečítaním knihy (viď zdroje), alebo navštíviť Múzeum holokaustu v Seredi, kde aktuálne (do polovice januára 2026) prebieha výstava o Munkovcoch s názvom *„Cesta lásky a utrpenia"*.

Zdroj: munkovci.jezuiti.sk; I. Petranský: Život pod hviezdou; familysearch.org; archívy miest Šaľa a Lučenec

Zostavila Mgr. Eva Kopáčiková

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA!

Po veľmi dlhom odmlčaní som sa rozhodla prihovoriť sa Vám prostredníctvom našich Abrahámskych novín. K tomuto rozhodnutiu ma inšpirovala pravidelná návšteva nášho múzea aj obecnej knižnice. To sú dve kultúrne zariadenia, ktoré spravuje obec Abrahám.

Keď vstúpite do priestorov budovy múzea, ovanie Vás čistota, vôňa a prenikne Vami energia, ktorá vyžaruje zo starostlivo udržiavaných, opravených historických predmetov. Priestory múzea a expozície v priebehu dvoch rokov zmenili svoju tvár. Prezentujú skutočnú oblasť kultúry, ktorú nám, v dobrom, môžu závidieť i veľké mestá. A to, čo píšem, mi môžete veriť, že to tak je, pretože túto oblasť kultúry poznám. Tak skúsme byť hrdí na to, čo tu máme, čo funguje, pretože táto činnosť je o ľuďoch, čo zariadenie vedú a spravujú.

I obecná knižnica sa odela do nového šatu a sčasti zmenila spôsob prístupu k používateľom, ktorí knižničné služby využívajú. Je vhodné pripomenúť, že treba hľadať riešenia, aby aj knižnica mala svoje samostatné priestory na väčšej ploche. Vypožičané knihy, ktoré mi prechádzajú rukou, majú už prírastkové číslo nad 13 000. Ak si dobre pamätám, vyradených je približne 3000 kníh. V súvislosti s obecnou knižnicou dávam do pozornosti, že aj Rímskokatolícky farský úrad v Abraháme má historicky veľmi bohatú knižnicu, ktorá by si rovnako zaslúžila lepšie umiestnenie. Táto knižnica však nie je verejná. Pri spracovaní v 90. rokoch minulého storočia mala 507 knižničných jednotiek. Nachádzajú sa tu knihy z 18. – 20. storočia.

Na pravidelnú prezentáciu našich pôsobivých kultúrnych zariadení by chcelo zopár nadšencov pre kultúru využívať priestory múzea na verejné čítanie. Samozrejme so súhlasom správcov, v čase od 15.00 do 18.00 h, keď je Obecné múzeum otvorené. Tešíme sa na Vás každú prvú nedeľu v mesiaci.

Záverom chcem všetkým, ktorí túto nezaplatiteľnú činnosť vykonávajú, poďakovať a oceniť i ústretovosť vedenia obce a jej poslancov.

Ľudmila

MATERSKÁ ŠKOLA V ABRAHÁME

JESEŇ V NAŠEJ MATERSKEJ ŠKOLE

Do nového školského roku sme vstúpili v novom šate – s novou pani riaditeľkou, ktorá priniesla nové nápady, návrhy, ale je dobré spomenúť, že nie všetko možno realizovať pre nedostatok finančných prostriedkov. Niektoré sa však aj vďaka spolupráci učiteliek a rodičov darí vniesť do predprimárneho vzdelávania. Medzi také, ktoré sme absolvovali, patrí zdieľať s deťmi v materskej škole niektoré medzinárodné či svetové dni... a za dva mesiace ich bolo viac.

Svetový deň mlieka na školách – 25. 9. V tento deň sme deťom pripomenuli prostredníctvom poučných a tvorivých aktivít dôležitosť pitia mlieka a jeho benefity pre zdravie. Okrem iných hravých činností deti ochutnávali mliečne výrobky a veľkáci si s pomocou učiteľky pripravili z mlieka nevarené pudingy.

Svetový deň srdca – 29. 9. Organizovali sme počas celého dňa zábavné a vzdelávacie aktivity, ktoré deťom priblížili funkciu srdca a dôležitosť starostlivosti oň. Deti skladali, strihali, lepili, vyfarbovali, ale aj pozorne sledovali, počúvali tlkot srdiečka, tí starší aj diskutovali o zdravej strave, či dostatočnom pohybe, ktorý je dôležitý pre zdravé srdce. Všetko prebiehalo hravou formou, aby sa deti nenútene naučili starať sa o svoje srdiečko.

Medzinárodný deň stromov – 20. 10. Oslávili sme tento deň s deťmi vzdelávacími aktivitami – kreslením stromov, vyfarbovaním, spievaním aj environmentálnou hrou na Drevorubača a stromy. Počas pobytu vonku sme s deťmi symbolicky zasadili v areáli materskej školy stromčeky, ktoré budú súčasťou radovej výsadby pri oplotení. Cieľom bolo vštepiť deťom povedomie o ochrane prírody a trvalej udržateľnosti.

Deň jablka – 21. 10.

Okrem spevu, kreslenia, či ochutnávky jabĺk, ktoré nám priniesli rodičia, si veľké deti s pani učiteľkou nakrájali jablká a spravili cesto na jablkové mafinky, a tie im tety kuchárky upiekli. A boli naozaj veľmi chutné.

Rozlúčka so záhradou. 13. 10

Samozrejme, že to, čo deti, rodičov aj zamestnancov materskej školy teší, je dobré opakovať, a preto ako každý rok nechýbala ani teraz **Rozlúčka so záhradou**. 13. 10 bolo od rána u nás veselo. Rodičia priniesli tekvice, resp. všeličo, na čo sa premenili... či už rôzne strašidlá alebo obľúbené postavičky z rozprávok, všetky boli nádherné a skrášlili náš areál. Kým si deti v triede tvorili, tety kuchárky pripravili nátierky a chlebíky, aby sme sa spoločne naraňajkovali vonku. A potom prišla pani Jeseň a vyzvala deti, aby pomohli ježkovi, zajkovi, veveričke a medveďovi splniť úlohy. A keď to deti s rodičmi zvládli, dostali medailu so zvieratkom podľa toho, v ktorom tíme boli. No skrátka bolo veľa športovania aj zábavy, po ktorej dobre chutili pečené zemiačiky, ale aj dobroty, ktoré priniesli rodičia, či starí rodičia.

Mesiac október je aj mesiacom úcty k starším

a na nich nesmieme zabúdať... a to po celý rok. V tomto mesiaci im však každoročne deti pripravujú milé darčeky a program, s ktorým vystúpia predškoláci. Tak to bolo aj teraz. Naši – prevažne chlapci s dvoma dievčatami recitovali, spievali aj tancovali a hádam tak potešili našich starkých.

Čaká nás ešte veľa zaujímavých akcií a aktivít, ale o tom až nabudúce....

Za kolektív MŠ napísala Beata Tvarusková

ZÁKLADNÁ ŠKOLA MICHALA TAREKA V ABRAHÁME

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE školského roka 2025/2026

Za šumu detských krokov sa v našej škole slávnostne otvoril nový školský rok. Učitelia, žiaci i rodičia sa zišli na školskom dvore, kde ich privítal riaditeľ školy Mgr. Marian Hrbán. Vo svojom príhovore zdôraznil dôležitosť vzdelania, spolupráce a vzájomného rešpektu v nadchádzajúcich mesiacoch školského roka. Na otvorení sa nám prihovoril aj starosta obce Mgr. Tibor Ležovič, ktorý žiakom poprial veľa úspechov a trpezlivosti pri zvládaní školských povinností. Prítomným sa prihovoril aj pán farár, ktorý priniesol slová povzbudenia a požehnania pre celé školské spoločenstvo, aby bol tento rok naplnený múdrosťou a priateľstvom. Nezabudlo sa ani na milovníkov kníh. Knihovníčka pani Viskupičová vyzvala žiakov, aby čítanie sprevádzalo ich každodenný život a nezabúdali na návštevy knižnice.

Do nového školského roka vstupujú žiaci plní očakávaní, odhodlania a radosti z návratu do školských lavíc.

Kolektív ZŠ

136. VÝROČIE NARODENIA MONS. DR. MICHALA TAREKA

Dňa 29. septembra 2025 sa žiaci všetkých ročníkov spolu s pedagógmi stretli na školskom dvore, aby si minútou ticha pripomenuli **136. výročie narodenia Mons. Dr. Michala Tareka.** Riaditeľ základnej školy Mgr. Marian Hrbán a predsedníčka Miestneho odboru Matice slovenskej v Abraháme pani Anna Klementová nám porozprávali o živote Mons. Dr. Michala Tareka a o jeho prínose pre obec Abrahám. Veľmi sa tešíme, že **od roku 2006 nesie naša škola meno Mons. Dr. Michala Tareka**. Žiaci 1. a 4. ročníka si jeho pamiatku uctili aj návštevou miestneho cintorína.

Mgr. Krčmáreková

EURÓPSKY TÝŽDEŇ ŠPORTU

“Učíme sa, zdravo jeme a aktívne športujeme!”

Európsky týždeň športu priniesol do našej školy energiu, radosť a zdravý pohyb. Žiaci si zasúťažili vo futbale, vybíjanej a rôznych športových hrách, pri ktorých rozvíjali rýchlosť, spoluprácu aj dobrú náladu. Škola, školský areál a ihrisko ožili pohybom aj smiechom. Krásny športový týždeň ukázal, že byť aktívny sa oplatí.

Mgr. Šimonová

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

Výchova detí k bezpečnému správaniu v cestnej premávke je dôležitou súčasťou vzdelávacieho programu našej školy. Naši žiaci každý školský rok absolvujú **teoretickú a praktickú dopravnú výchovu na dopravnom ihrisku TERKAR v Galante.** Tak tomu bolo aj tento školský rok 1. októbra 2025. Veríme, že žiaci si tento deň osvojili a zopakovali dôležité pravidlá cestnej premávky a budú ich správne uplatňovať.

Mgr. Zelmanová

ODPADOVÍ AMBASÁDORI:

Vzdelávacia výzva na lepšie triedenie odpadu v školách

Mladí reportéri pre životné prostredie

na našej škole začali nový školský rok tzv. odpadovou výzvou.

Dňa 6. októbra 2025 sme pripravili pre žiakov družiny workshop na tému „**Ako triedime odpad“.** Žiaci 1. stupňa si vypočuli krátku prednášku doplnenú o krátku videoukážku. Dozvedeli sa, prečo je potrebné triediť odpad a používať kontajnery na to určené. Na záver sme spoločne urobili rozbor odpadového koša z chodby školy. Povedali sme si, že do zmesového odpadu nepatrí sklená fľaša, ohryzok z hrušky, plastové obaly zo sladkostí, hlina. Veríme, že našou aktivitou sme prispeli k lepšiemu triedeniu odpadu na škole a zvýšeniu environmentálneho povedomia žiakov.

Mladí reportéri

ODPADOVÍ AMBASÁDORI:

Vzdelávacia výzva na lepšie triedenie odpadu v školách

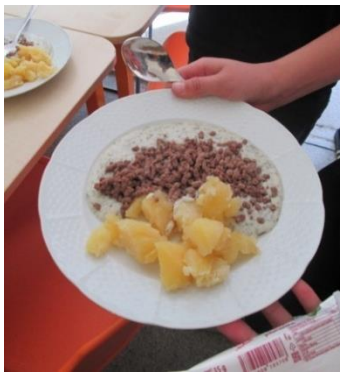
Dňa 13. októbra 2025 sme pripravili pre žiakov 1. stupňa workshop na tému **Plasty a tetrapaky.** Žiaci 1. stupňa si vypočuli krátku prednášku doplnenú o krátke videoukážky. Dozvedeli sa, čo sú plasty a prečo je dôležité ich recyklovať. Na záver sme spoločne urobili rozbor odpadového koša na plasty z chodby školy. Povedali sme si, že do kontajnera na plasty nepatria papierové slamky a hliníkové viečko z jogurtu. Hliníkové viečko od plastového rozlíšime tak, že hliníkové sa po ohnutí nevráti do pôvodného tvaru.

Veríme, že našou aktivitou sme prispeli k lepšiemu triedeniu plastov na našej škole.

Mladí reportéri

ODPADOVÍ AMATÉRI:

Odpad zo školskej jedálne, zvyšky na tanieri

Vedúca školskej jedálne pani M. Bulavčiaková nám porozprávala, čo sa deje za okienkami našej jedálne. Položili sme jej niekoľko otázok, na ktoré nám odpovedala. Dozvedeli sme sa, že po odovzdaní zvyškov z obeda do okienka sa jedlo najprv vyleje do vedra a potom sa vysype do biokontajnera. Biokontajner máme umiestnený v areáli školy. Odpad z našej jedálne odváža každú stredu firma Fidelity Trade, ktorá spracúva bioodpad. Týždenne máme toľko odpadu, že sa ním naplní celý kontajner s objemom 120 l. Vedúca jedálne nám povedala, že najčastejšie končí v odpade polievka a ryba. Najmenej sa vyhadzuje sladké jedlo. Spolužiaci, s ktorými sme urobili anketu, uviedli, že najčastejšie odnášajú jedlo, ktoré im nechutí. Medzi najmenej obľúbené jedlá zaradili niektoré polievky, a to kôprovú, vajíčkovú, hubovú, jedlá s hubami, granadír, mleté mäso a rybu. Medzi najobľúbenejšie patria parené buchty, palacinky, špagety, kuracie stehno s ryžou a halušky. Odpad z jedla nakoniec končí v bioplynovej elektrárni. Jedným z riešení, ako znížiť množstvo odpadu v našej jedálni, by mohlo byť, keby si spolužiaci nedojedené jedlo, napr. buchty, koláče zabalili do desiatovníkov a zjedli neskôr, ponúkli kamarátom, alebo zobrali domov rodičom alebo súrodencom. Riešením by mohlo byť, keby poprosili pani kuchárku o menšiu porciu, ktorú zjedia. Je to lepšie riešenie, ako obed vyhodiť a podieľať sa tak na tvorbe potravinového odpadu.

Mladí reportéri: J. Šipkovský, K. Milovičová, P. Koval', K. Vittková, F. Fodor

TÝŽDEŇ ZDRAVEJ VÝŽIVY A DEŇ JABLKA

Heslo nášho týždňa: Hippokratova veta „Nech vaše pokrmy sú aj vašimi liekmi.“

Teoreticky aj prakticky sme sa v týždni od **13. októbra do 17. októbra 2025** oboznámili so zdravými potravinami.

Každý deň sme venovali našu pozornosť niečomu inému.

Pondelok: ***Zeleninový a ovocný deň***
Utorok: ***Mliečny deň***
Streda: ***Deň pitného režimu***
Štvrtok: ***Deň bez sladkostí***
Piatok: ***Deň jablka***

V rámci týždňa sme si pripomenuli aj **Deň pôvodných odrôd jabĺk (21. október).** Tento deň je každoročnou oslavou jabĺk a sadov. Poukazuje na rozmanitosť odrôd jabĺk v jednotlivých lokalitách a cieľom je uznanie a udržiavanie ich prínosu pre miestne bohatstvo.

Jabloň je u nás najrozšírenejším ovocným stromom a považuje sa za najstarší ovocný strom, pričom na svete existuje okolo 20 000 odrôd jabĺk. Jablone nájdeme azda v každej slovenskej záhrade a sú symbolom nášho ovocinárstva. Jablká sú tiež od nepamäti významnou súčasťou nášho jedálnička. Na škole sme preto pripravili výstavu rôznych druhov odrôd jabĺk a vyhlásili súťaž o najväčšie a najmenšie jablko zo záhrady.

Najväčšie jablko: Marián Švihorík 2. A

Najmenšie jabĺčko: Hanka Hornáčková 6. A

RNDr. Novanská, PhD.

OKTÓBER – MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Nielen v mesiaci október, ktorý je tradične venovaný úcte k starším, by sme si mali pripomínať, akí dôležití sú v našich životoch starí rodičia. Zaslúžia si našu úctu, pozornosť a vďaku. Pri príležitosti stretnutia seniorov našej obce vystúpili členovia krúžku Ľudové tance pod vedením pani učiteľky Moniky Hlavatej s kultúrnym programom. Okrem dobrej nálady priniesli so sebou aj malé darčeky, ktoré sme pre seniorov s láskou vyrobili.

Mgr. Košková

ZAPÁĽ SVOJE SVETIELKO

Dňa 27. októbra 2025 sa náš školský dvor premenil na miesto plné svetla a radosti. Deti sa najskôr zapojili do tvorivých dielní, kde vyrábali vlastné svietniky a malé dekorácie. Ich šikovné ruky vytvorili pestrú ***„záhradu svetielok“***, ktorá po zotmení rozžiarila celý areál školy. Rodičia pripravili chutné občerstvenie, pri ktorom sa všetci spoločne stretli, porozprávali a užili si príjemnú jesennú atmosféru. Podujatie prinieslo príležitosť stráviť čas spolu, užiť si tvorivú atmosféru a zapáliť symbolické svetlo priateľstva a spolupatričnosti.

Mgr. Krčmáreková

KYBERNETICKÁ BEZPEČNOSŤ

Narastajúci počet kybernetických útokov poukazujú na potrebu ochrany ľudí v online priestore. Aj preto sa október stal Európskym mesiacom kybernetickej bezpečnosti**.** Na hodinách informatiky sme sa rozprávali o rizikách na internete. Cieľom hodín bolo rozvíjať kritické myslenie, zvýšiť informovanosť o kybernetickej bezpečnosti v ére umelej inteligencie, aby si žiaci uvedomili nástrahy online sveta a naučili sa bezpečne využívať digitálne technológie.

RNDr. Novanská, PhD .

PRÍHOVOR DANIELA HEVIERA NA ZAČIATOK NOVÉHO ŠKOLSKÉHO ROKU

Vážené deti, dievčatá a chlapci, stredoškoláci, maturanti i vysokoškoláci, drahí kolegovia pedagógovia, panie učiteľky a páni učitelia, všetci tí, ktorí pracujete v školstve a pre školstvo (osobitne pozdravujem dámy školníčky a pánov školníkov 🙂), ctení rodičia, mamky a tatkovia, staré mamy a starí otcovia, oslovujem vás (a osobitne Vás) takto hromadne, pretože všetci sme deti (bývalé i terajšie) a všetci sme dospelí (terajší i budúci). Všetci sme prešli alebo prechádzame bránami rôznych škôl a všetci s rozochvením očakávame, čo nám prinesie nový školský rok.

Som si istý, že sa na to mnohí bojte-šíme. Aj máme trochu strach a rešpekt, aj sa nedočkavo tešíme na všetko nové, čo nám budúce mesiace prinesú. Možno nové vzťahy, nové priateľstvá, ale určite nové zážitky, skúsenosti, vedomosti. Som presvedčený, že takto o desať mesiacov budeme opúšťať školské brány ako iní ľudia: múdrejší, odolnejší, zrelší, lepší.

Deti naše (a tiež moje), dôverujem vám, verím a spolieham sa na vás. Frázovito vám hovoria, že vy ste naša budúcnosť. Mýlia sa tí dospeláci: vy ste naša prítomnosť, súčasnosť, už s vami musíme (a chceme) rátať. Škola nie je príprava na život – škola je život sám. Trochu sa vás bojíme a veľmi sa o vás bojíme. Ale vy sa o to nestarajte: vyrastajte, mocnejte fyzicky i duševne, nedajte sa obulikať zlodejmi sŕdc a duší. Ponárajte sa do technológií i do prírody, učte sa cudzie jazyky, cestujte reálne i virtuálne, smejte sa, snívajte, zaľubujte sa. Hýbte sa, športujte, ponárajte sa do prírody. Nebojte sa ozvať, keď vám krivdia alebo keď vidíte nespravodlivosť okolo seba. Učte sa od starších – a zároveň učte starších. Ani by ste neverili, že aj tí starší sa dokážu s vami zasmiať a že sú to vlastne úžasní dedkovia a babky Majte sebavedomie, čiže vedomie seba a svojej hodnoty. A majte aj sebadôveru, teda dôveru v schopnosti, ktoré ste dostali darom a ktoré sa majú ďalej rozvíjať. Nespite, a spite! (Iba v spánku deti rastú.) Hrajte sa! Nielen virtuálne, ale aj stolové či pouličné hry. Tvorte, vytvárajte! Nebojte sa umelej inteligencii, pretože vaša inteligencia je oveľa silnejšia. ČítAIte! Nielen knihy, ale aj ľudské tváre, srdcia, povahy, svet okolo vás. A ešte jedna domáca úloha: z o d o l n i t e s a. Budete to nasledujúce mesiace veľmi potrebovať. S mnohými sa v novom školskom roku stretneme osobne. Ale budem s vami všetkými, aj keď to možno nebudete vnímať.

Ctení dospelí, drahí kolegovia a kolegyne učiteľky a učitelia, rodičia a starí rodičia. Nezabudnime, že ja my sme boli deťmi a mladými ľuďmi, aj my sme chodili do školy, aj nám tam všeličo liezlo na nervy, všeličo nás zraňovalo, ale veľa, veľa dobrého, užitočného, krásneho, nenahraditeľného a cenného sme tam získali. S touto minulosťou a skúsenosťou nemáme právo ubližovať našim deťom či už z ľudskej slabosti alebo ťarbavosti. Verím, že všetci chceme pre naše deti, vnúčatá, mladých ľudí, to najlepšie.

Chceme im odovzdať to, čo budú – podľa nás – potrebovať do života. Ale oni už žijú! Buďme pri nich, ale nežime za nich. Formujme ich, inšpirujme sebou i mnohými múdrejšími od nás, ale nestrkajme ich do korzetu našich predstáv. Dovoľme im, aby sa mýlili – tak isto ako my. Dovoľme im, aby hľadali i strácali – rovnako ako my. Dovoľme im, aby boli iní, ako sme a boli sme my. Dôverujme im. Vaše (a teda aj moje) deti sa vo svete nestratia. Naopak, svet by bol stratený bez našich detí. Áno, všeličo už nevedia, všeličo už nechápu, všeličo stratili. Ale to, čo im chýba, nahrádzajú nové zručnosti a schopnosti, myšlienky, nové sny, plány, nové túžby a vízie.

Viem, že táto doba nás tlačí ako obrovský lis. A zároveň z nás môže získať to najlepšie, čo je v nás. Je vo vás veľa sily, veľa múdrosti a dobra, ochoty rozdať až do zvyšku síl. Myslite však aj na seba. Naše deti nás budú potrebovať silných, odolných, oddýchnutých, plných života. Škola a rodina musí úzko spolu-pracovať, ale aj spolu-radovať sa, spolu-riešiť výzvy a problémy. A napriek tomu nijaký učiteľ nemá nahrádzať rodiča, aj keď je v každej pani učiteľke kus mamy a v učiteľovi môže vidieť dieťa druhého otca.

Rodičia nemajú suplovať nefungujúci vzdelávací systém, ale chcem nám pripomenúť: škola a vzdelávanie nie je iba od 8. rána do poludnia. Učiť sa máme spolu s deťmi všetci nepretržite: aj pri hre, aj pri športovaní, aj pri nudení sa (!). Nezakazujme! Ukazujme!

Neokrúžkujme ich obručami krúžkov. Vytvorme im spoľahlivý kruh rodiny a podpory.

Chcem vás uistiť, drahé kolegyne a kolegovia, že aj počas nového školského roku budem s vami, pri vás a vedľa vás. Aj keď sa mi nepodarí osobne prísť všade tam, kam ma pozývate, budem vás ďalej podporovať, zastávať sa vás, počúvať vás a radiť sa s vami. To, že sme oddaní nášmu učiteľskému poslaniu, neznamená, že sa nemáme uchádzať o dôstojné podmienky pre našu misiu. Budem všade tam, kde sa vám bude krivdiť a kde vás bude treba podporiť mojím hlasom. Pre pedagógov i rodičov chcem ďalej pripravovať inšpiratívne materiály. Tajomstvo slov (a snov) chcem s vami a s našimi deťmi odhaľovať aj naďalej.

Nezabudnime zemeguľa sa krúti iba preto, že ju poháňajú kroky našich detí.

Váš Daniel Hevier
učižiak

FOLKLÓRNA SKUPINA JATELINKA

JATELINKA SPOMÍNA

Hneď na úvod by sme sa podelili so smutnou správou.

S hlbokým zármutkom oznamujeme, že nás navždy opustila naša bývalá dlhoročná vedúca Mgr. Anna Gécová vo veku 77 rokov. Vedúcou Folklórnej skupiny Jatelinka bola v rokoch 1983 – 2003 a 2008 – 2024, teda spolu neuveriteľných 36 rokov. Svoj život zasvätila uchovávaniu tradícií, ľudovej kultúry a folklóru v našej obci. Vďaka jej trpezlivosti a láske k tradíciám sa Jatelinka stala pevnou súčasťou kultúrneho života Abraháma.

Tento rok nás, žiaľ, opustila aj Paulína Čambálová, ktorá v minulosti spievala v Jatelinke a bola známa svojím krásnym hlasom a dobrosrdečnosťou.

Na obe dámy s láskou a vďakou spomína Folklórna skupina Jatelinka.

ZOZNAM DOSIAĽ ZOSNULÝCH ČLENOV FSK		
Jozef Žbánek (harmonikár)	28.9.1978	61 rokov
Emília Tóthová (rod. Kollárová)	12.2.1986	76 rokov
Leopold Belko (vedúci do 1964 – 1973)	15.3.1989	79 rokov
Rudolf Púchlo (vedúci do 1974 – 1982)	13.5.1989	75 rokov
Etela Štefunková (rod. Grossmanová)	25.4.1995	81 rokov
Karol Godovič	19.12.1995	86 rokov
Mária Kaššová (rod. Áčová)	12.3.1996	79 rokov
Ján Krajčovič	10.9.1996	81 rokov
Štefan Géc	11.9.1996	87 rokov
Helena Paráková (zvaná Jurová)	12.12.1997	90 rokov
Viliam Linka	20.6.1999	33 rokov
Rozália Gašparíková	10.12.2007	91 rokov
Helena Lučanská (rod. Čuperková)	23.11.2008	86 rokov
Mária Susedková (rod. Sekerová)	22.12.2009	88 rokov
Kamil Janík	6.4.2012	82 rokov
Vladimír Krajčovič	7.12.2014	53 rokov
Paulína Čambálová (rod. Bučková)	19.7.2025	90 rokov
Mgr. Anna Gécová (rod. Šuranová)	29.7.2025	77 rokov

V predchádzajúcom čísle bol uverejnený článok zo staršieho vydania Abrahámskych novín, a preto by som rád na úvod pripomenul niekoľko zaujímavých faktov. Naša folklórna skupina Jatelinka je jednou z mála v okrese, ktorej ľudový odev patrí do rozsiahlej západoslovenskej oblasti okolo mesta Trnava. Správne sa preto označuje ako kroj z oblasti Abrahám, pričom všeobecne je známy aj ako trnavský kroj.

Podľa etnografickej mapy (zdroj: J. Pátková) sa do tejto oblasti z okresu Galanta zaraďujú ešte obce Hoste, Pusté Sady a Zemianske Sady.

Folklórny súbor alebo folklórna skupina?

Často sa stretávame s otázkou, či je Jatelinka folklórnym súborom alebo folklórnou skupinou. Správne patríme medzi folklórne skupiny (FSk), hoci nás niektorí omylom zaraďujú medzi folklórne súbory (FS).

Rozdiel medzi nimi je podstatný.

Folklórny súbor (FS) je poloprofesionálne až profesionálne zoskupenie, ktorého hlavným cieľom sú pódiové vystúpenia. Má tanečnú, hudobnú a spevácku zložku a vo svojej tvorbe spracúva materiál z rôznych regiónov Slovenska. **Folklórna skupina (FSk)** je spravidla amatérske združenie, ktoré sa zameriava najmä na udržiavanie tradícií a zvykov vlastného regiónu. Pódiové vystúpenia sú pre ňu druhoradé – dôležitejšie je zachovanie autenticity a miestneho kultúrneho dedičstva.

Od vydania posledného čísla sme absolvovali spolu aj s Rozmarínom viaceré vystúpenia. Predstavili sme sa napríklad na podujatí Miestneho odboru Matice slovenskej v Galante. S úspechom sme oživili naše staršie pásmo o žatve. To sme následne uviedli aj v Horných Salibách.

Zúčastnili sme sa aj na hodových sviatkoch, omšiach v Macichove a Abraháme. Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým dievčatám, ktoré, aj keď nie sú našimi členkami, s ochotou si obliekli kroje a pomohli nám, a to Katarina Šišková, Andrea Hornáčeková, Kristína Sisková. V neposlednom rade aj Lucii Kucmanovej, ktorá nielenže obliekala a ustrojila niektoré dievčatá do kostola, ale následne prišla zaspievať aj k múzeu spolu s Rozmarínom. Všetkým zúčastnením úprimne ďakujem.

Rád by som inšpiroval aj ostatných – ak máte doma kroj, nebojte sa ho oblieť napríklad na hody alebo kultúrne podujatia a pridajte sa k nám. Folklór žije len vtedy, keď ho ľudia nosia a zdieľajú.

V popoludňajších hodinách sme vystúpili aj pred obecným múzeom, pričom do konca roka nás čakajú ešte minimálne štyri podujatia.

Ubehol už rok od môjho prvého článku s názvom *Oslavy alebo koniec folklóru (Jatelinky).* Teší ma, že sa nám podarilo dať dokopy skupinu ľudí, ktorí majú záujem zachovať a rozvíjať folklór v našej obci.

Na lepšiu prezentáciu sme založili facebookovú stránku FSk Jatelinka, kde nás môžete sledovať a byť lepšie informovaní o akciách, na ktorých sa počas roka zúčastňujeme. Obnovili sme aj našu obecnú stránku.

Pokúšame sa zúčastňovať aj na výzvach, ktoré vypisuje Trnavský samosprávny kraj alebo Ministerstvo kultúry, zatiaľ však neúspešne. Ak by ste nám vedeli pomôcť aj s týmto, bolo by to veľké plus, ktoré by nám mohlo mimoriadne pomôcť.

Zatiaľ to vyzerá, že záujem o tradičnú kultúru v Abraháme stále pretrváva, a verím, že sa k nám časom pridajú aj ďalší. Každý, kto má rád folklór, piesne, kroje či tradície, je v Jatelinke vítaný. Každý, kto je ochotný akokoľvek pomôcť v rámci Jatelinky, každá ruka je dobrá.

Ing. Marek Parák
FSk Jatelinka

S ÚCTOU K STARŠÍM

V stredu 22. októbra 2025 sa v našej obci Abrahám uskutočnilo tradičné podujatie „S úctou k starším“, ktoré je každoročne venované našim seniorom. O kultúrny program sa postarala FSk Jatelinka, ktorá spolu s FSk Rozmarín z Majcichova predstavila pásmo „Drotár“. Toto vystúpenie priblížilo divákom dnes už takmer zabudnuté remeslo drotárstva a prinieslo autentickú atmosféru čias dávno minulých.

Len o pár dní neskôr, v nedeľu 26. októbra, sme sa s pásmom „Žatva“ predstavili aj na podobnom podujatí pre seniorov v kultúrnom dome v Majcichove. Spev, tanec a dobrá nálada sprevádzali obe vystúpenia, ktoré rozžiarili tváre všetkých prítomných.

Podujatie S úctou k starším opäť pripomenulo, že vďačnosť, úcta a spolupatričnosť sú hodnoty, ktoré robia naše obce silnými, priateľskými a súdržnými.

Ing. Marek Parák
FSk Jatelinka

MIESTNY ODBOR MATICE SLOVENSKEJ V ABRAHÁME

MATIČNÁ PÚŤ V TRNAVSKOM KRAJI

Miestny odor Matice slovenskej v Abraháme si v rámci plánu činnosti na rok 2025 naplánoval aj matičnú púť v Trnavskom kraji.

Plán sa stal skutočnosťou 24. júla 2025, keď sa 17 účastníkov stretlo pri abrahámskom kostole a na autách vyrazilo do obce Dechtice.

Tu sme si v sprievode starostu obce PhDr. Karola Zachara prezreli Horný kostolík Všetkých svätých, vyše 850-ročnú rotundu, ktorá je Národnou kultúrnou pamiatkou obce Dechtice a pokračovali do obce Trstín, resp. do Hájička, najstaršej sakrálnej pamiatky s titulom Sedembolestnej Panny Márie. Hlavná púť sa tu koná na sviatok Nanebovzatia Panny Márie 15. augusta. Naši matičiari v tento deň v sprievode d.p. Ondreja Chrvalu, správcu našej farnosti, odslúžili krížovú cestu, ktorá bola za naše rodiny.

Potom už nasledovalo privítanie správcom farnosti d.p. Petrom Sobolom, ktorý nám priblížil históriu kostolíka v Hájičku a zároveň nás sprevádzal aj Ambrozianom – pamätnou izbou o. biskupa Ambróza Lazíka, kňaza Martina Kollára a misionára don Ľudovíta Suchána, ktorá je v obci Trstín. Poďakovali sme d.p. Sobolovi, že nám venoval svoj čas a zároveň sme do kroniky v kostolíku i v Ambrozianu zapísali naše poďakovanie, že sme mali možnosť nahliadnuť do histórie obce Trstín.

Počasie nám prialo, bol krásny slnečný deň a podľa vypracovaného časového harmonogramu nás aj trochu tlačil čas, pretože sme mali dohodnutý termín sv. omše v kostole Narodenia Panny Márie v Smoleniciach, ktorý je pútnickým kostolom. Vzdialenosť medzi Trstínom a Smolenicami je krátka, tak bol aj náš presun rýchly. Smolenický kostol je dobre viditeľný, pretože je na vŕšku pod Smolenickým hradom. D.p. Ondrej Chrvala slúžil sv. omšu a my sme sa na nej všetci aktívne zúčastnili. Či už spevom, čítaním alebo prinesením obetných darov. D.p. Chrvala počas kázne poďakoval Matici slovenskej, že aj takýmto spôsobom zviditeľňuje historické miesta v Trnavskom kraji, ktorými navštívené kostoly sú.

Na záver zostal spoločný obed, pretože sme boli po duševnej stránke povzbudení, ale bolo sa treba posilniť aj jedlom. O chutný obed sa postarala reštaurácia Halenár v Smoleniciach, kde sme sa naobedovali, občerstvili a pri kávičke spomínali na spoločne prežitý deň.

Je to pomaly vzácnosť, že sa nájde spoločenstvo ľudí, ktorí sa na takýchto matičných akciách zúčastňujú, preto si ich vážme. Pevne verím, že aj keď táto matičná púť bola prvou, bude z nej v budúcnosti tradícia, veď pútnických miest máme v okolí dostatok.

Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám

MATIČIARI NA PÚTI V NITRE

Členovia výborov Miestneho odboru Matice slovenskej v Abraháme sa dňa 6. septembra 2025 zúčastnili na pozvanie Haulíkovho inštitútu v Trnave a Miestneho odboru Matice slovenskej v Kátlovciach spoločnej púte do Nitry.

Počasie nám prialo, a preto sme aj plní elánu vystúpili do priestorov hradu Nitra. Po príchode sme si so sprievodcom prezreli hradný areál s nádvoriami, katedrálu s hrobom kardinála Korca, Jubilejný chrám katedrály – Baziliky minor sv. Emerána. Katedrála – Bazilika sv. Emerána je najstarším diecéznym chrámom na

Slovensku. Historicky i architektonicky pozostáva z troch častí: Horného kostola, Dolného kostola a románskej kaplnky sv. Emerána.

Potom nasledovala návšteva Diecézneho múzea Nitrianskeho biskupstva. Poslaním múzea je byť profesionálnou inštitúciou ochraňujúcou, sprístupňujúcou a propagujúcou cirkevné a umelecké pamiatky, ktoré nám zanechali naši predkovia. Prvá časť s názvom Keď písmo prehovorí a druhá časť – klenotnica pod názvom Skvosty Katedrály sv. Emerána. Múzeum je obohatené aj o hudobnú expozíciu a Betlehem. Budova sa nachádza na Námestí Jána Pavla II.Tu sme si urobili na pamiatku aj spoločnú fotografiu.

V programe sme mali aj návštevu Diecéznej knižnice v kňazskom seminári pod hradom so sprievodcom. V rokoch 1877 – 1878 sa zrealizovala prestavba severovýchodného krídla na Diecéznu knižnicu z podnetu biskupa Roškovániho. Obsahuje 66 000 zväzkov od prvotlačí cez miniatúrny korán až po bibliu po čínsky. Diecézna knižnica je najcennejšou zbierkou pôvodnej literatúry na Slovensku. Prvopočiatky siahajú až do 12. storočia. Diecéznu knižnicu možno navštíviť iba so sprievodcom. Bol to pre nás veľký zážitok.

Na druhom nadzemnom podlaží v kňazskom seminári je umiestnená kaplnka sv. Gorazda. Tu d.p. Pavol Zemko, správca farnosti Kátlovce slúžil sv. omšu, na ktorej sme sa všetci aktívne zúčastnili. Účastníci púte všetko zachytili fotoaparátom, aby sme si tieto

krásne chvíle zachovali nielen vo svojich spomienkach, ale aj v matičnom albume.

Čas sa pomaly napĺňal a nás čakal ešte obed v kňazskom seminári a posedenie pri káve a koláčiku, kde sme si v priateľskom ovzduší spomínali na práve prežité spoločné chvíle v kruhu našich priateľov z Haulíkovho inštitútu v Trnave a matičiarov z Kátloviec.

Naše priateľské vzťahy boli utužené už v predchádzajúcich spoločných stretnutiach, či už to bolo v Kátloviach, v Abraháme v Zavare, alebo teraz v Nitre.

Naše poďakovanie patrí hlavne d.p. Pavlovi Zemkovi, ktorý celú púť organizačne zabezpečoval.

Veríme, že podobných spoločných stretnutí bude ešte viac. Želám nám všetkým preto hlavne veľa zdravia a dobrých nápadov, ako spoločne prežiť ďalšie krásne podujatia, akým bezpochyby bola aj púť do Nitry.

Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám

MATIČIARI V MESTE GALANTA

Naši matičiari radi spoznávajú krásy Slovenska, ale aj jeho históriu. Svedčí o tom i ďalší výlet v roku 2025, keď sme navštívili okresné mesto Galanta. Do tohto mesta chodíme často, sú to však väčšinou nákupné centrá a zdravotnícke zariadenia.

Tentoraz sme sa zamerali na návštevu Vlastivedného múzea a Neogotického kaštieľa Esterházyovcov.

Naše prvé kroky viedli do Vlastivedného múzea, ktoré je zriadené od 1. 4. 1969 a jeho sídlo je v centre mesta Galanta v bývalej banke. Okrem múzejných pracovísk sú tu aj výstavné priestory. V týchto dňoch je tu výstava pod názvom „Tajomstvá múmií z Vácu", ktorú sme si v sprievode pracovníčky múzea so zatajeným dychom prezreli a vypočuli prednášku o ich náleze, reštaurovaní a prevoze na Slovensko.

Veselšia však bola prehliadka ďalších výstavných sienií, kde sa nachádzajú zreštaurované nábytky z renesančného kaštieľa, kroje a zariadenia domácností z jednotlivých častí Slovenska. Nechýba tu ani náš trnavský kroj a kabátik z 20. storočia pochádzajúci z obce Abrahám.

Ďalšou prehliadkou bola návšteva zrenovovaného severného krídla Neogotického kaštieľa Esterházyovcov. V severnom krídle sa nachádza galéria, pamätná izba Karola Duchoňa, rodáka z Galanty, pamätná izba Zoltána Kodálya, hudobného skladateľa, ktorý istý čas žil v tomto meste a izba starých, ale funkčných gramofónov a množstvo platní, ako aj funkčný „verklík".

Poslednou zastávkou bola busta Karola Duchoňa odliata z bronzu, ktorá sa nachádza pred obytným domom v Galante, kde Karol Duchoň žil do svojich 13 rokov. Autorom diela je akademický sochár Ladisalv Sabo. Tu sme zapálili sviečky a urobili spoločné foto.

Čas sa pomaly míňal a nás čakal spoločný obed v reštaurácii Stop. Veď ako sa hovorí, „v spoločnosti lepšie chutí", platilo aj v tomto prípade. Po obede nás už čakala cesta domov. Ešte krátke zhodnotenie dňa v klube matice, posedenie pri káve a ďalší pekný deň je za nami.

A čo nás čaká najbližšie? Slávnostné posedenie dôchodcov starších ako 65 rokov, príjemné chvíle v kruhu svojich rovesníkov, ktoré organizuje Obecný úrad v Abraháme.

Verím, že sa v čo najväčšom počte zúčastníme.

Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám

SPOMIENKOVÁ SLÁVNOSŤ V ZAVARE

Členovia Miestneho odboru Matice slovenskej v Abraháme v počte 19 sa na pozvanie Haulíkovho inštitútu v Trnave a MO MS v Kátlovciach dňa 19. júla 2025 zúčastnili na spomienkovej slávnosti na významnú osobnosť obce Zavar, ktorou je nepochybne Jozef Karol Viktorin. Narodil sa 12. 3. 1822 v Zavare a zomrel 21. 7. 1874 v Budapešti. Bol to rímsko-katolícky kňaz, národný buditeľ, vydavateľ, publicista, mecén. Takto znie nápis na pamätnej tabuli,

ktorú obec Zavar venovala pamiatke Jozefa Karola Viktorina pri príležitosti 200. výročia jeho narodenia.

D.p. Pavol Zemko, správca farnosti Kátlovce, vo farskom kostole Narodenia Panny Márie v Zavare slúžil sv. omšu, na ktorej sa všetci pozvaní zúčastnili. Po nej sme sa presunuli k pamätnej tabuli, kde boli položené vence na Dome tradícií Zavar a zároveň sme si v sprievode starostu obce Bc. Lukáča Sochora aj Dom tradícií prezreli. Svoje miesto tu majú aj ďalšie významné osobnosti Zavara, ako hudobný skladateľ Gejza Dusík, alebo kňaz ľudový liečiteľ Mons. Michal Pavlík.

Nechýbali ani spoločné fotografie, ktoré sme vyhotovili, aby tento deň bol nielen slávnostne prežitý, ale aj vo forme fotodokumentácie zachovaný v našom matičnom archíve. Príjemnou zastávkou bolo aj krátke posedenie v krásne upravenom parku s výbornou zmrzlinou, ktorá nás v horúcom dni osviežila.

Tešíme sa z podobných akcií, pretože si pripomíname rôzne významné osobnosti nielen v našej obci, ale aj v širšom okolí Trnavského kraja. Spolupráca s Haulikovým inštitútom je na veľmi dobrej úrovni, naši štyria členovia MO MS sú jeho aktívni členovia a pravidelne sa zúčastňujú na ním poriadaných akciách.

Už chýbal len spoločný obed v motoreste pri priateľskom posedení všetkých zúčastnených a s peknými zážitkami sme sa mohli vrátiť do svojich domovov.

Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám

VATRA ÚSTAVY 2025 HORELA V ABRAHÁME

Aj napriek veľmi nepriaznivému počasiu Obec Abrahám a Miestny odbor Matice slovenskej uskutočnili podujatie Vatra Ústavy 2025 v priestoroch športového areálu obce.

Toto významné podujatie sme mohli uskutočniť aj vďaka príspevku Matice slovenskej v Martine v rámci výzvy Regionálnej kultúry 2025, pretože nám na základe vypracovaného projektu boli poskytnuté finančné prostriedky.

Akcia na 100 % zabezpečená, všetko pripravené vrátane občerstvenia a počasie sa načisto zbláznilo. Vietor a silný lejak nás donútili k niektorým zmenám. Našťastie v priestoroch športového areálu máme vybudovaný

rozsiahly prístrešok, ktorý nám umožňuje aj v prípade nepriaznivého počasia akcie uskutočniť.

Predsedníčka Miestneho odboru Matice slovenskej v úvode privítala starostu obce Mgr. Tibora Ležoviča a pozvaných hostí. Nechýbal medzi nimi predseda Krajskej rady Matice slovenskej Trnavského kraja JUDr. Martin Bodis,

predseda MO MS Veľké Úľany Michal Garaj s manželkou, predseda MO MS Galanta Ing. Ľubomír Kmeť s manželkou, správca farnosti d.p. Ondrej Chrvala a zástupca MO MS Sládkovičovo Július Šido.

Na začiatok slávnostného programu zaznela hymna Slovenskej republiky a po nej príhovor starostu obce Mgr. Tibora Ležoviča pri príležitosti 33. výročia prijatia Ústavy Slovenskej republiky.

Po príhovore predseda KR MS Trnavského kraja JUDr. Martin Bodis a starosta obce Mgr. Tibor Ležovič slávnostne zapálili pripravenú vatru, ktorá horela veľmi dobre, pretože ju matičiari od rána zabezpečili proti dažďu, čo môžete vidieť aj na fotografiách. "Ani dážď nás nezastavil a o to silnejšie sme si uvedomili význam a hodnotu našej štátnosti", je vyjadrenie predsedu KR MS Trnavského kraja JUDr. Martina Bodisa.

Po zapálení vatry zaznela matičná hymna "Kto za pravdu horí". Ústava SR je pomerne mladá, má 33 rokov, nestačí ju však iba oslavovať, ale treba ju aj dodržiavať. Aj takáto myšlienka zaznela z radov účastníkov podujatia.

V ďalšej časti nasledovalo losovanie tomboly. Účastníci podujatia mali možnosť vložiť do osudia pozvánky, kde vyznačili číslo domu, v ktorom bývajú. Ceny do tomboly venovala Obec Abrahám, Dom Matice slovenskej Galanta, abrahámski matičiari a priaznivci.

Hudobnú produkciu po celý čas zabezpečoval DJ Daniel Križankovič, o čom svedčí množstvo tancujúcich na tanečnej ploche a ich skvelá nálada až do ukončenia akcie o 1,00 h. Všetkým účastníkom patrí naše poďakovanie, pretože sa nezľakli nepriaznivého počasia a na podujatí sa zúčastnili.

V Abraháme v tomto roku horela Vatra Ústavy už 30. raz, také nepriaznivé počasie nás však ešte nepostihlo. Našťastie nebolo chladno a účastníci sa mohli aspoň takto rozlúčiť aj s prázdninami a pomaly sa končiacim letom.

Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám

V ABRAHÁME SME MALI HODY....

Abrahámske hodové dni sú za nami a nám zostali iba pekné spomienky. Matičiari sa aj v tomto roku postarali o atraktívnu výstavu, ktorá pritiahla do klubu Matice slovenskej množstvo návštevníkov a hodových hostí. V tomto roku bolo témou výstavy „Spomienka na svadobné fotografie v čase" a „Ročníkové fotografie".

Okrem fotografií ženíchov a neviest si účastníci mohli pozrieť aj fotografie odobierky, čepčenie nevesty, ako aj vyberanie do vienka. Nechýbala ani bábika na svadobné auto a zábery sprievodov po obci. Podarilo sa nám zabezpečiť aj fotografie z prípitku novomanželov o polnoci, keď ich družbovia na stoličkách vyniesli do výšky, fotografie cigánok, ktoré nemohli na svadbe chýbať, ako aj množstvo rôznych telegramov, blahoželaní a svadobných oznámení. Medzi týmito predmetmi bolo aj 45-ročné svadobné pero, ktorým novomanželia podpísali uzavretie manželstva na MNV v Abraháme a na ňom nápis „Sobášny deň".

Výstava bola zároveň aj propagáciou našej činnosti, pretože si návštevníci mohli prezrieť aj album s fotografiami z jednotlivých poriadaných akcií alebo účasti na nich.

Výstavu si prezrelo počas soboty a nedele množstvo návštevníkov a v hodový pondelok pedagogický zbor Základnej školy Michala Tareka v Abraháme a takmer 150 žiakov tejto školy. Žiaci so záujmom hľadali na fotografiách svojich príbuzných, súrodencov, rodičov a starých rodičov.

Výstava je však I naďalej v klube Matice slovenskej sprístupnená verejnosti a v prípade záujmu si ju môžu záujemcovia prezrieť.

Už teraz sa zamýšľame nad tým, akú tému v budúcom roku zvoliť. Veríme, že nápadov bude viac a vyberieme ten, ktorý by mohol zaujať čo najviac návštevníkov.

Potrebujeme k tomu hlavne chuť pracovať, ktorá nám zatiaľ nechýba a samozrejme pevné zdravie.

Po prehliadke výstavy sa predsedníčka MO MS v Abraháme Anna Klementová zúčastnila na Základnej škole Michala Tareka v Abraháme kladenia venčeka k buste Mons. Michala Tareka, ktorá je umiestnená na priečelí školy.

Kladenie venčeka je už na škole tradíciou. Po príhovore riaditeľa školy Mgr. Mariana Hrbána predsedníčka oboznámila pedagogický zbor a žiakov školy so životopisom Mons. Michala Tareka, ktorého názov nesie naša základná škola už 19 rokov. Minútou ticha sme si uctili túto významnú osobnosť a následne položili venček k buste Mons. Michala Tareka.

Anna Klementová
predsedníčka MO MS Abrahám

PREDSTAVUJEME OSOBNOSTI PZ DUDVÁH SO SÍDLOM V ABRAHÁME

POHÁR JANÍČKA LOVECKÉHO

Pán Ján Lovecký sa venuje poľovníctvu a kynológii od roku 1976, teda v budúcom roku to bude už 50 rokov! Po absolvovaní skúšok z poľovníctva a získaní poľovného lístka neprestal vo vzdelávaní a postupne absolvoval nielen skúšky poľovných hospodárov, ale následne aj vyššie skúšky z poľovníctva. Od vstupu do poľovníckeho združenia je členom PZ Dudváh so sídlom v Abraháme. Pracoval však nielen v abrahámskom poľovníctve, veľmi aktívny bol aj v OPK Galanta, spolupracoval s viacerými ďalšími poľovníckymi združeniami a kynologickými spolkami. V našom PZ bol najdlhšie vo funkcii poľovného hospodára. Môžeme povedať, že poľovníctvo a kynológia sa stali jeho životnou vášňou a koníčkom. Práve to bol dôvod, prečo roky pôsobí ako prednášajúci a skúšajúci komisár. Na skúšky z poľovníctva pripravil desiatky, možno stovky mladých poľovníkov, na skúšky poľovných hospodárov mnohých skúsených poľovníkov. Popri tom sa venuje mladým ľuďom (oddiel skautov), pre ktorých organizoval školenia a diskusie o ochrane prírody aj v našej chate v Abraháme. Má chovnú stanicu českých fúzačov. Pre svoje skúsenosti a vedomosti sa presadil ako predseda kynologickej komisie (3 volebné obdobia) a ako podpredseda OPK Galanta (2 obdobia) a stále je aktívny. V kynológii, ktorá je jeho záľubou, pôsobil vo viacerých kluboch. Zúčastňuje sa so svojimi psami na skúškach a súťažiach doma i v zahraničí.

Ján Lovecký pri prezentácii svojho psa na súťaži.

Prezentuje sa však nielen ako vodič súťažného psa, ale doma i v zahraničí pôsobí aj ako akceptovaný všestranný rozhodca, s výborným hodnotením. Počas svojej viac ako 40-ročnej práce v kynológii predviedol na poľovných skúškach stovku psov a veríme, že po začatí ďalšej stovky bude úspešne pokračovať aj ďalšie roky. Prajeme mu veľa zdravia, veľa poľovníckych zážitkov a samozrejme veľa úspechov v ďalšej práci so svojimi psami.

Vážime si, že reprezentuje nielen seba, ale aj naše poľovnícke združenie a v zahraničí aj slovenskú kynológiu a poľovníctvo. Za veľmi úspešnú prácu v poľovníctve a kynológii bol opakovane ocenený – bronzovým, strieborným a zlatým odznakom SPK a najvyššími oceneniami Zlatým kamzíkom a Medailou Sv. Huberta. Osobitne si cení Zlatý odznak Klubu hrubosrstých stavačov. Všetky tieto mimoriadne úspechy sú výsledkom jeho cieľavedomej práce, celoživotných poľovníckych a kynologických skúseností, ale aj výborného rodinného zázemia, kde nachádzal vždy podporu a oporu.

Ján Lovecký so svojimi vnučkami.

Ján Lovecký je prvým poľovníkom z našej PZ Dudváh so sídlom v Abraháme, ktorý má tú česť, aby jeho meno niesla významná súťaž. Návrh OPK Galanta a kynologickej komisie Rady OPK Galanta, ktorá schválila usporiadanie súťaže **Pohár Janíčka Loveckého** považujeme za ocenenie jeho práce.

Pohár Janíčka Loveckého Pole-Voda 2025

Po dohode a schválení kynologickou radou SPZ v Bratislave bol schválený štatút súťaže.

Pohár Janíčka Loveckého POLE-VODA CACT, so zadávaním titulu CACT (Res. CACT), organizuje SKCHČF v spolupráci s OkO SPZ Galanta a OPK Galanta ako skúšky Pole-Voda každý rok. Prvýkrát v roku 2025. Na skúšky sa môžu prihlásiť stavače všetkých plemien bez ohľadu na vek, zapísané v plemenných knihách uznaných FCI.

Prvý ročník súťaže sa konal 3.8.2025 v poľovnom revíri Mostová a Pšoriakoš. Poľovná spoločnosť sa celá zapojila do

zabezpečenia tejto náročnej súťaže. Treba si uvedomiť, že pre zabezpečenie takejto súťaže sú potrební nielen kynológovia, delegovaní rozhodcovia, obsluhujúci personál, komorovaná zver, občerstvenie na pracoviskách, či v centre súťaže, trubači, ale aj ceny a ocenenia pre súťažiacich. Netreba zdôrazňovať, že je potrebné nájsť finančné krytie celej akcie. Na čele celého personálu a zabezpečenia stáli Mário Bogyi, predseda kynologickej rady OPK Galanta, zanietený kynológ, a jeho manželka Klaudia Bogyiová, vedúca kancelárie OPK Galanta a hospodár PS Mostová Ing. Zoltán Forro. Celá príprava vrcholila 3. augusta 2025 pri rannom nástupe 24 vodičov so svojimi psami na losovanie štartovných čísel. Po slávnostnej znelke trubačov odzneli pozdravné aj organizačné príhovory organizátorov a hostí. Dôstojnosť tejto súťaži pridala aj prítomnosť a príhovor vedúceho kancelárie SPK PaedDr. Imricha Šubu, PhD. Súťaž otvoril predseda OPK Galanta Ing. Zoltán Fekete.

Všetci úspešní vodiči boli odmenení vecnými cenami. Poďakovanie patrí každému, kto prispel k úspešnému usporiadaniu súťaže a mimoriadne úspešnému priebehu 1. ročníka o Pohár Janíčka Loveckého. Gratulujeme organizátorom a ďakujeme pánu Jánovi Loveckému za viac ako vzornú reprezentáciu PZ Dudváh v slovenskom kontexte. Vieme, že takáto pocta zo strany OPK Galanta a kynologickej komisie Rady OPK je mimoriadna a veríme, že súťaž o Pohár Janíčka Loveckého bude úspešne prebiehať dlhé roky. Tešíme sa na II. ročník tejto súťaže v roku 2026.

Marián Bernadič

DVADSIATE VÝROČIE

Stará šatňa v športovom areáli Abrahám z roku 1963

Pohľad na novo vybudovanú viac-funkčnú budovu v športovom areáli

Čas beží veľmi rýchlo, v tomto roku uplynulo už dvadsať rokov od vybudovania multifunkčnej budovy v športovom areáli, ktorá sa stala miestom športových, spoločenských a kultúrnych podujatí spolu s priľahlým zastrešeným letným sedením a tanečným parketom. Pôvodná budova šatní postavená v roku 1963 už prestala spĺňať požiadavky jednak športovcov, ale aj širšej verejnosti.

V roku 2004 preto poslanci obecného zastupiteľstva schválili výstavbu novej, funkčnejšie riešenej budovy s potrebným sociálnym zázemím, sprchami, skladom, práčovňou, spoločenskou miestnosťou, vnútornými aj vonkajšími WC pre verejnosť.

Projektová dokumentácia bola po pripomienkach prepracovaná a následne dodaná v októbri 2004, výstavba bola zadaná miestnej stavebnej firme na základe verejnej súťaže s cenou 2 950 000 Sk. Stavebné práce sa začali na jar 2005 a už po niekoľkých mesiacoch bola budova dokončená. Keďže v tom čase obec ešte nemala verejnú kanalizáciu, musela sa riešiť individuálne.

V lete 2005 prebehlo slávnostné otvorenie novej prevádzky budovy v športovom areáli. V nasledujúcom roku bola budova vpredu rozšírená o prístrešok pre návštevníkov futbalových, športových a iných podujatí, aby sa mali kde schovať v prípade nepriaznivého počasia.

Ale ani to nestačilo, lebo sa často stávalo, že pripravené podujatie muselo byť z dôvodu nepriaznivého počasia zrušené a vynaložené úsilie organizátorov vyšlo nazmar. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo sme sa rozhodli uskutočniť výstavbu veľkého zastrešeného priestoru pre kultúrne podujatia, ktoré organizuje obec, rôzne spoločenské alebo športové organizácie v obci, ktorý je určený na sedenie, a voľný priestor pre viac ako sto návštevníkov. Na výstavbe sa podieľalo viacero firiem a celková cena bola 1,9 milióna vtedajších korún.

V spoločenskej miestnosti sa našlo miesto pre menšie posedenia či bufet pre návštevníkov. Priestory sú dostupné všetkým športovým a spoločenským organizáciám, ako aj občanom. Aj keď sa futbal v Abraháme súťažne nehrá už viac rokov, budova a priestory športového areálu naďalej slúžia občanom a od jej vzniku sa tu uskutočnilo nespočetné množstvo podujatí, je svedkom mnohých spoločných zážitkov, radostí a momentov, ktoré spájajú generácie.

Pri príležitosti 20. výročia výstavby ďakujem všetkým, ktorí stáli pri jej zrode, a verím, že aj v budúcnosti zostane miestom, kde sa pri športe a rôznych podujatiach budú stretávať obyvatelia našej obce.

M. Vrbovský

Článok zverejnený v AN október/2005

Končí rekonštrukcia...

Po necelých troch mesiacoch sa končí rekonštrukcia budovy v športovom areáli. Firma Renstav urobila túto stavbu za rekordných 75 dní, čo svedčí o veľkom nasadení na stavbe. Tí, ktorí ste sledovali rast stavby mi dáte iste za pravdu , že budova rástla doslova zo dňa na deň.

Došlo k celkovému veľmi potrebnému rozšíreniu priestorov budovy, a to najmä o veľmi potrebné toalety pre návštevníkov spoločenských podujatí. WC je napojené na novovybudovanú žumpu, pretože iba sto metrov je vzdialený vodný zdroj pre celú obec. Z vnútorných priestorov treba spomenúť najmä do súčasnej doby dané priestory pre hygienu a spoločenskú miestnosť. Pekné spoločenské priestory nájdu uplatnenie najmä v letných mesiacoch. I väčšie spoločenské podujatia, ktoré sa odohrávajú v športovom areáli môžu teraz naplno využívať budovu.

Prvú zaťažkávajúcu skúšku bude mať budova a športareál už o niekoľko dní, a to nočné hasičské preteky, na ktorých sa vlani zúčastnilo takmer 800 návštevníkov. Po tomto podujatí nasleduje o týždeň ďalšie podujatie, a to futbalový turnaj. Budova iste nájde svoje uplatnenie nielen pre futbalový klub, ktorý sa v tomto ročníku umiestnil na vynikajúcom prvom mieste, ale i pre všetky druhy športu , ktoré sa v športareáli odohrávajú. Je to budova, ktorá posunula úroveň zabezpečenia pre rôzne druhy športu o kus dopredu a záleží len na našich obyvateľoch a športovcoch, ako ju budú využívať. Budova stála nemalé financie, a patrí nám všetkých Abrahámčanom, preto i starostlivosť o tento objekt nech je výzvou pre nás všetkých.

Marian Vrbovský, starosta

DOBROVOĽNÝ HASIČSKÝ ZBOR V ABRAHÁM

PRVÁ SPOMIENKA V ROKU 2025

DHZ Abrahám si v tomto roku pripomína dve významné udalosti. Prvou z nich je 20. výročie požiaru v ozdravovni. Pripomenieme si ho správou o zásahu od veliteľa Štefana Palču z kroniky DHZ:

„V pondelok 9. mája 2005 o 15:30 bol vyhlásený poplach, ktorého príčinou bol požiar budovy v areáli bývalej ozdravovne. Na miesto požiaru sme vyrazili ihneď po obdržaní tejto informácie. Prví členovia zboru boli na mieste asi po 15 minútach od vyhlásenia poplachu – veliteľ Štefan Palčo, Patrik Kollár, Roman Baďurík, Róbert Hričo a Štefan Palčo starší. Po príjazde na miesto udalosti sme vošli do budovy, aby sme zistili stupeň požiaru a možné prístupové cesty. Po vytypovaní vhodného miesta bolo uskutočnené hasenie pomocou hasiacich prístrojov, kde sme zlikvidovali ohnisko s najväčšou intenzitou. Po tomto zásahu sme museli čakať na príjazd hasičskej jednotky z Galanty. Taktiež boli požiadaní o pomoc dobrovoľní hasiči z Pavlíc, ktorí dorazili na miesto udalosti v priebehu polhodiny. Postupne sa dostavili členovia zboru, ktorí zabezpečovali dodávku vody z bazéna a priebežne dotankovali cisterny pomocou hydrantov – Peter Čambál, Andrej Ivančík, strojník Pavol Čambál, Lukáš Ivančík. Privolané boli hasičské zbory zo Serede a Trnavy, nakoľko požiar bol rozšírený pod strechou a nedal sa zvládnuť pomocou jednotlivých prúdov. Musela byť nasadená výšková technika Tatra 815 PP27, pomocou ktorej sa vyrezali do strechy otvory, cez ktoré bola striekaná voda do ohniska. Taktiež členovia zboru pomáhali pri samotnej likvidácii ohňa vo vnútri budovy, kde bolo treba zalievať popadané stropné obloženie. V neskorších hodinách sme začali rozoberať strechu v strednej časti budovy, kde sa začal oheň šíriť. Tu sa nám ho podarilo izolovať a uhasiť. Druhá skupina likvidovala požiar na zrútenej streche pomocou spomínaných otvorov. Požiar sa na ďalšiu časť strechy nešíril vďaka správnej lokalizácii ohňa. Hasenie prebiehalo do neskorých nočných hodín, na mieste zostala len cisterna s plošinou. Ostatné jednotky neboli potrebné a po dohode sme sa vrátili do hasičskej zbrojnice. Náš príchod bol o 23:45, pričom sme uložili techniku do garáže.

Poznámka – priama škoda požiaru bola v tej dobe vyčíslená na 300 000 Sk. Dobrovoľní hasiči zasahovali pomocou vozidla Avia A31 s niekoľkými kusmi práškových/snehových hasiacich prístrojov. Na čerpanie vody do cisterny

bolo zriadené čerpacie stanovisko pri bazéne s čerpadlom PS12 z Avie. Bola vyčerpaná len vrchná vrstva použiteľnej vody, keďže na dne bazéna bola silná vrstva bahna. Za zmienku stojí použitie rozbrusovacej píly na plech strechy hasičmi z Galanty, ktorá sa zasekla a musela byť vysekaná klasickou sekerou. Požiar urýchlil rozpad hlavnej budovy, šíril sa rýchle v konštrukcii bez priameho prístupu, a preto spôsobil závažné škody. Podlažie, na ktorom sa vykonávali hasiace práce, dnes už neexistuje. Podobne ani strecha v druhej časti – čas a počasie si vybrali svoju daň. Túto spomienku venujeme hasičom, pamätníkom a pracujúcim v bývalej ozdravovni...

Róbert Hričo
kronikár DHZ

DRUHÁ SPOMIENKA V ROKU 2025

Druhým významným jubileom pre DHZ Abrahám je 10. výročie prevzatia vozidla Iveco Daily (6. mája 2015). Aké bolo a čo všetko tejto udalosti predchádzalo? Na začiatok musím poukázať na rok 2014, kedy vyšiel zákon o dobrovoľnej požiarnej ochrane č. 37/2014. Podobný zákon nemal v histórii štátu obdobu, pretože prvýkrát uzákonil činnosť dobrovoľných hasičov. Na základe zákona bola dňa 12. mája 2014 zaslaná do Bratislavy žiadosť o pridelenie vozidla. V júli 2014 postavila obec zbrojnicu v bývalom zbernom dvore, základ pre budúce centrum hasičstva v Abraháme. Na prípravných prácach sa podieľali priamo hasiči, podobne ako pri garáži na obecnom úrade v roku 2004. Staré vozidlo Avia už nepostačovalo na pokročilú činnosť zboru. Keďže sme mali informácie o zakúpení a prideľovaní vozidiel Iveco Daily, našou snahou bolo získať nové vozidlo, ktoré by slúžilo v obci dlhé roky. O odovzdaní nového vozidla sme boli informovaní telefonicky dva dni predtým. Nemohli sme tomu uveriť, bol to historický moment. Za prítomnosti ministra vnútra, vzácnych hostí, starostov, prezidenta a riaditeľov z HaZZ SR, funkcionárov DPO SR, členov DHZ, občanov a detí nám boli odovzdané kľúče od hasičského vozidla Iveco Daily. Vždy sa nájdu ľudia, ktorí budú nazývať túto udalosť drahým predvolebným divadlom. Po desiatich rokoch však celé Slovensko zistilo, aká dôležitá pomoc obciam/mestám/občanom to bola. S príchodom vozidla sa začalo nové obdobie, v ktorom zbor naberal cenné skúsenosti v odbornej činnosti. V okrese Galanta sa začali organizovať taktické cvičenia zamerané na prácu s vozidlami a ich výbavou. Technika nemalou mierou prispela k naštartovaniu organizácií. O rok neskôr pribudol do výbavy aj protipovodňový vozík. Túto spomienku venujeme všetkým, ktorí prispeli k rozvoju DHZ Abrahám za posledné roky – hasičom, starostom, poslancom, občanom a podporovateľom...

Róbert Hričo
kronikár DHZ

ČINNOSŤ DHZ POČAS ROKA

15. marca – prijali sme pozvanie a zúčastnili sa na výročnej členskej schôdzi DHZ v obci Vlčkovce.
12. apríla – výcvik na OR HaZZ v Galante zameraný na zásahy v sťažených podmienkach s použitím ADP. Pod vedením príslušníkov HaZZ sme si precvičili prieskum a vyhľadávanie osôb v zadymených priestoroch, prácu s novými dýchacími prístrojmi a použitie termokamery.
19. apríla – stráženie Božieho hrobu počas slávenia veľkonočných sviatkov v abrahámskom kostole. Počas dňa hasiči zorganizovali aj výlet za prútikmi. V abrahámskom háji si opekali a uplietli šibáky na veľkonočný pondelok.
30. apríla – členovia zboru stavali máj pri kultúrnom dome. Pred samotným postavením deti ozdobili korunu stužkami. Za prítomnosti starostu, poslancov, občanov a detí sme si pripomenuli túto krásnu tradíciu.
10. mája – pripomienka 80. výročia ukončenia II. svetovej vojny. Po svätej omši, ktorá bola obetovaná za padlých vojakov I. a II. svetovej vojny, nasledovalo slávnostné kladenie vencov pri pamätníku. Podujatie sprevádzala piesňami folklórna skupina Jatelinka.
17. mája – 11. ročník púte hasičov do Šaštína. Slávnosť sa začala popoludní sprievodom hasičských zborov do baziliky Sedembolestnej Panny Márie. Po-

kračovala slávením svätej omše, ktorej predsedal páter Ondrej Kentoš. Po jej skončení zazneli príhovory predstaviteľov DPO SR a vzácnych hostí.
31. mája – výcvik členov DHZ zameraný na strojnú službu. Témou výcviku bola tvorba nasávacieho, dopravného a útočného vedenia, práca s čerpadlom a výbavou.
6. júna – kontrola techniky a príprava vecných prostriedkov na sobotu 7. júna, kedy sme sa zúčastnili na slávení MDD v obci Hoste. Pre deti bola pripravená ukážka hasičskej techniky.
22. júna – účasť hasičov na MDD v obci Malá Mača. Súčasťou programu bola aj pena pre deti.
25. júna – technický výjazd v Abraháme, únik PHM a likvidácia pomocou sorbentov.
28. júna – tím hasičov sa zúčastnil na súťaži vo varení gulášu na abrahámskom ihrisku. Pre deti bola pripravená hasičská pena, z ktorej mali deti veľkú radosť.
1. júla – členovia zboru sa zúčastnili na školení, pri ktorom boli oboznámení s pripojením závlahového systému na poli a jeho využitím v prípade požiaru.
6. júla – večerný technický výjazd k popadaným stromom po búrke v Pustých Úľanoch a Pavliciach.
12. júla – prvé použitie AED (automatického externého defibrilátora) v obci Abrahám.
4. augusta – školenie členov na obecnom úrade (obsluha AED).
6. augusta – ukážka činnosti a techniky pre deti na dennom tábore v obci Hoste.
16. augusta – taktické cvičenie v Seredi zamerané na likvidáciu požiaru v ťažko dostupnom teréne, diaľkovú dopravu vody a vyhľadávanie osôb. Na cvičení sa zúčastnili jednotky DHZ a HaZZ okresu Galanta.
30. augusta – spoločné cvičenie na Váhu s DHZ Pata.
5. septembra – príprava prekážky na Abrahámsku lítačku.
14. septembra – účasť na oslavách 140. výročia založenia DHZ Pata.

Róbert Hričo
Kronikár DH

DAROVANIE KRVI AKO SÚČASŤ POMOCI

Hasiči darcovia krvi:
Sylvia Kopáčiková – 4-krát
Dagmar Grosmanová MUDr. – 4-krát
Dominika Vyskočová – 5-krát
Matej Banáš Ing. – 8-krát
Erik Vyskoč – 11-krát (bronzová plaketa)
Pavol Čambál – 11-krát (bronzová plaketa)
Štefan Palčo – 12-krát (bronzová plaketa)
Peter Čambál – 28-krát (bronzová, strieborná plaketa)
Róbert Hričo Bc. – 28-krát (bronzová, strieborná plaketa)
Marek Parák Ing. – 47-krát (bronzová, strieborná, zlatá plaketa)

DHZ Abrahám patrí medzi najlepšie vystrojené zbory v našom okolí vo svojej kategórii. Jeho členovia sú pripravení pomáhať pri závažných udalostiach nielen v obci, ale aj v blízkom okolí a všade tam, kde je to potrebné. Túto službu poskytujú nezištne vo svojom voľnom čase a za každého počasia. Ich ochota sa však nekončí len pri hasení požiarov či technických zásahoch.

Dôležitou a často neviditeľnou súčasťou ich pomoci je darovanie krvi, plazmy (trombocytov). Krv sa dodnes napriek moderným technológiám stále nedá umelo vyrobiť. Jej darovanie preto nie je samozrejmosťou. Nie každý môže krv darovať a nie každý, kto môže, to aj chce. Pravidelní darcovia môžu byť z rôznych dôvodov vyradení, preto si treba vážiť každého, kto sa rozhodne darovať krv, hoci len raz v živote.

Mňa osobne k darovaniu priviedol náš člen, keď som mal 18 rokov. V tom čase som trpel vysokým krvným tlakom a jediné ponúkané riešenie boli lieky. Keď som sa dozvedel, že darovanie krvi môže tlak znížiť, rozhodol som sa to skúsiť. Pomohlo mi to natoľko, že som sa stal darcom pravidelne. Takzvané „púšťanie žilou“ sa pre mňa stalo prospešným zvykom. Nezištné darovanie krvi nevykonávajú v Abraháme len hasiči, ale aj mnohí ďalší obyvatelia Abrahámu. Všetkým darcom patrí úprimná vďaka!

Touto cestou chceme inšpirovať a pozvať každého, kto má záujem o darovanie krvi. Na stránkach *www.ntssr.sk nájdete potrebné informácie o podmienkach a odberných miestach. Ak niekto chodí sám a mal by záujem o spoločné darovanie, alebo sa rozhoduje, či darovať krv, môže nás kontaktovať osobne alebo na našej Fb stránke.*

Odber celej krvi *sa počíta za* ***1 odber*** *(muži raz za 3 mesiace, ženy raz za 4 mesiace)*

Odber krvnej plazmy *sa počíta ako darovanie celej krvi, teda* ***1 odber.***

Odber krvných doštičiek *(trombocytov) sa počíta ako* ***2 odbery*** *krvi, dôvodom je náročnosť samotného procesu odberu trombocytov (zdroj SČK 2023).*

Jubilejné počty pre získanie plakety	***Ženy***	***Muži***
Bronzová plaketa	*10*	*10*
Strieborná plaketa	*20*	*20*
Zlatá plaketa	*30*	*40*
Diamantová plaketa	*60*	*80*
Medaila Kňazovického	*80*	*100*

Ing. Marek Parák
člen DHZ Abrahám

„ZASAĎ SI SVOJ STROM“

V rámci projektu „Zasaď si svoj strom“ sa našim deťom v spolupráci s rodičmi a včelármi podarilo vysadiť 240 nových líp malolistých v intraviláne obce Abrahám. Nájdete ich na Hviezdoslavovej ulici, za kultúrnym domom, na cintoríne, detskom ihrisku, v materskej škôlke, škole a v športovom areáli. V kontexte aktuálnych environmentálnych zmien sme aspoň malou mierou prispeli na ich zmiernenie a zároveň sme zasadili novú generáciu zelene na obecných priestoroch.

Lipa malolistá je tradičný slovenský strom s kompaktnou korunou a výnimočnou odolnosťou. Svojou nenáročnosťou a dlhovekosťou je ideálna na výsadbu v alejach. Ako každý strom na začiatku života má s pomocou človeka väčšiu šancu prežiť horúce letá. Preto Vás prosíme (aj v mene detí a včelárov) o pomoc pri ich polievaní. V budúcnosti nás obdarujú tieňom, nezameniteľnou vôňou a liečivými kvetmi. Veríme, že novým stromčekom sa bude u nás dariť a budú rásť nám všetkým pre radosť, spolu s našimi deťmi.

Ing. Peter Koška, PhD.
predseda ZO SZV Galanta

ROZLÚČKA S LETOM

Po dlhých úvahách, či sa v tomto roku odhodláme zorganizovať ďalšiu letnú akciu, sme sa zhodli, že nám počas prázdnin chýba niečo, čo by prilákalo všetky generácie Abrahámčanov. Na obecný deň, ako si ho pamätáme z minulosti, žiaľ v čase konsolidácie obec nemá dostatok finančných zdrojov. Cieľom bolo pripraviť podujatie, kde by si svoj program našli naše deti, mládež aj dospelí, skrátka každý.

Keď sme medzi plánovanými dovolenkami a inými povinnosťami spoluorganizátorov hľadali vhodný termín, dostali sme sa takmer až na koniec augusta, a preto sme sa rozhodli, že tento rok bude v Abraháme „Rozlúčka s letom“.

Keď už bol termín a štýl akcie jasný, vrhli sme sa na prípravy – zostavili sme program, oslovili účinkujúcich, dídžeja, zabezpečili pozvánky, personál, bufety a pripravili areál. Plus sme, ako obvykle, museli aj trochu veštiť a tipovať.

Koľko cigánskej treba pripraviť? Bude sa piť viac pivo alebo víno? Na čo budú mať chuť deti? Ťažké otázky, ktoré sme však našťastie zvládli dobre a podarilo sa takmer všetko. Okrem počasia, ktoré však zatiaľ, chvalabohu, nevieme ovládať.

Začiatok bol trochu rozpačitý. Keď sa pripravoval prvý účinkujúci, v areáli sa nachádzalo len pár detí. Postupne sa pripravené lavičky zaplnili. Areál nepraskal vo švíkoch, no prišli ľudia, ktorí sa chceli zabaviť. Podujatie sa nieslo vo veľmi príjemnej atmosfére, za čo patrí vďaka všetkým účinkujúcim. Deti neskutočne upútal kúzelník Tristan, s otvorenými ústami sledovali jeho vystúpenie zakončené balónovou šou, z ktorej si deti odniesli balónové zvieratká.

Program pre deti pokračoval tancom, do ktorého ich pozvala Zumbajka. Úspech mala aj cukríková fontána. Aj dídžej Pedro Dance ukázal, že to s deťmi vie, tanec LETKYSS v ich podaní bol úžasný. A keď sa pustili bublinky, zrazu bol parket úplne plný.

Spomienky na Karola Duchoňa oživil Adrian Fahn, ktorý si okamžite získal svojich priaznivcov bezprostredným prístupom. A potom zábava. V programe boli ešte animácie s latino tancami, no tie sme videli len čiastočne, pretože dídžej Pedro, ktorý nás mal nimi sprevádzať, si musel brániť svoju aparatúru pred príliš akčnými tanečníkmi.

Záverom – atmosféra bola veľmi priateľská a príjemná, cigánska výborná, bufet dobre zásobený. Veríme, že tým, ktorí prišli, bolo s nami dobre a v budúcom roku sa nás na podobných podujatiach stretne ešte viac.

Patrí sa poďakovať všetkým, ktorí sa o túto neopakovateľnú atmosféru postarali; každý svojou troškou do mlyna. Tím Belko – Erika, Miro a Kika, Peter Čambál, Ivka Hrubčinová, Milka Horváthová, Lucia Ištoková, obecná kontrolórka Majka Tomovičová, Andrej Ivančík, starosta Tibor s priateľkou Evkou, Zdenka Jambrichová, Zdenka Sisková, Katka Sisková, Renátka a Katka Šiškové a fotografka Izabelka. Ďakujeme, bez vás by sme takúto akciu nevedeli zorganizovať.

Ďakujeme aj všetkým, ktorí prišli a tešíme sa nabudúce – veríme, že opäť s dobrou hudbou, skvelou náladou a samozrejme aj s pekným počasím.

Za kultúrnu komisiu
Jana T

DRONY VERZUS SÚKROMIE

Právo na súkromný život zahrňuje právo na rešpektovanie obydlia a patrí medzi základné ľudské práva. Samozrejme, ako to pri práve býva, nie je bez obmedzení. S nástupom kamerových systémov, ako aj mobilných telefónov sme si museli zvyknúť/strpieť, že pri návšteve banky alebo obchodného domu a podobne je náš pohyb nahrávaný. Skrátka žijeme v dobe, v ktorej musíme akceptovať, že pokiaľ opustíme svoj dom, bude nahrávaný záznam o našom pohybe.

V poslednom období sa viacerým z nás stalo, že niekto má potrebu vstupovať do súkromia obydlia používaním dronov a nahrávaním/pozeraním, čo máme na pozemkoch, čo robíme a pod. Drony podliehajú špeciálnym pravidlám, ktoré upravuje Zákon č. 143/1998 Z.z. takzvaný letecký zákon a rozhodnutie Dopravného úradu č. 1/2015 z 19. 8. 2015. Z predmetného rozhodnutia vyberám to najdôležitejšie:

- Ak chcete s dronom fotiť alebo natáčať video, môžete to robiť len na základe povolenia od Dopravného úradu.
- S dronom sa nesmiete priblížiť na menej ako 50 metrov k žiadnemu človeku, stavbe, plavidlu alebo vozidlu (výnimka platí na osobu, ktorá ovláda dron).
- Dron nesmie lietať nad husto osídlenou oblasťou v meste, obci, ani nad miestom, kde sa zhromažďujú ľudia (napríklad koncert a pod.), ani v ochranných pásmach alebo územiach.

Dávam do pozornosti, že nemôžeme argumentovať tým, že máme malý dron, a preto sa obmedzenia na nás nevzťahujú. Nie je ospravedlnenie ani to, že dron ovládalo dieťa v čase, keď rodičia neboli doma. Predpisy jasne ukladajú, že pokiaľ je na drone umiestnená kamera, podlieha registrácii a potrebe povolenia natáčať video (respektíve fotiť) z Dopravného úradu. **Skúsme byť teda k sebe ohľaduplní a rešpektujme súkromie spoluobčanov**. Predpokladám, že osoby, ktoré majú potrebu nás sledovať dronom, by neboli nadšené, pokiaľ by boli vystavené rovnakému zaobchádzaniu z našej strany.

Vážení spoluobčania, v prípade opakovaných alebo závažných narušení súkromia neváhajte kontaktovať políciu, alebo podajte sťažnosť na Dopravnom úrade: https://nsat.sk/staznosti-podavanie-staznosti/.

Ing. Peter Koška, PhD.
poslanec OZ Abrahám

ZAVEDENIE DVOJZLOŽKOVEJ CENY VODY

V týchto dňoch sa veľa preberá pojem „dvojzložková cena vody“. Všetky vodárenské spoločnosti a prevádzkovatelia verejných vodovodov majú povinnosť prejsť na dvojzložkovú cenu vodného a stočného. Chcela by som vysvetliť, prečo sa dvojzložková cena vody zavádza a čo znamená.

Rozhodnutie o cene vody zasiela Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO) do konca tohto roku. V cene vody sú zohľadnené náklady prevádzkovateľa na vodovodnú sieť. ÚRSO zavedením dvojzložkovej ceny vody sleduje spravodlivejšie prerozdelenie nákladov, ktoré vznikajú vodárenským spoločnostiam a prevádzkovateľom verejných vodovodov bez ohľadu na spotrebu, medzi všetkých odberateľov, vrátane tých s nulovou spotrebou.

Dvojzložková cena vodného a stočného pozostáva z fixnej a variabilnej zložky.

Fixná zložka ceny predstavuje pevne stanovenú sumu na rok na odberné miesto podľa tzv. tarifných skupín pre všetkých odberateľov. Do tarifnej skupiny sa priraďujú odberné miesta na základe DN vodomera (menovitého priemeru vodomera). V našej obci sa montujú vodomery s DN 25, takže patríme do tarifnej skupiny T1, čo predstavuje sumu 10,00 € na rok. Táto tarifa platí aj pre odberné miesta bez osadeného vodomera a pre všetky rodinné domy odoberajúce pitnú vodu pre vlastnú spotrebu.

Variabilná zložka ceny predstavuje cenu za skutočne dodaný, resp. odvedený objem pitnej a odpadovej vody pre všetkých odberateľov. Bude faktúrovaná na základe reálnej spotreby vody zaznamenanej na vodomere tak dosiaľ.

Výška faktúry domácnosti za spotrebu vody 120 m^3 za rok, pričom za 1. polrok je spotreba 70 m^3 a za 2. polrok 50 m^3. Pretože u nás sa voda vyúčtováva 2x do roka, fixná zložka sa delí na polroky, takže k spotrebe vody sa priráta fixná zložka 5,00 €/polrok tak ako poplatok za prenájom vodomera 6,00 €/polrok.

Vyúčtovanie za jednotlivé polroky bude nasledovné: **za 1. polrok:** 70 x 0,79 + 5,00 + 6,00 = 66,30 €, **za 2. polrok:** 50 x 0,79 + 5,00 + 6,00 = 50,50 €

Naša obec obdržala rozhodnutie o cene vody začiatkom novembra. **ÚRSO nám určil fixnú zložku ceny v sume 10,00 €/rok a variabilnú zložku ceny 0,7976 €/m^3.** Odo dňa doručenia musíme používať nový výpočet vodného, tzn. od mesiaca november. Z tohto dôvodu bude obecný úrad vyzývať občanov, aby nahlásili stav svojich vodomerov zvyčajným spôsobom (mailom, na stránke obce, prípadne vložili do poštovej schránky lístok s menom, číslom domu a stavom vodomerov).

Vo vyúčtovaní za 2. polrok 2025 budete mať 2 obdobia: **1. obdobie** od 01.07.2025 do 05.11.2025, kde bude výška za spotrebu vody vyrátaná podľa predošlej ceny vody, **2. obdobie** od 06.11.2025 do 31.12.2025, kde bude výška za spotrebu vody vyrátaná podľa dvojzložkovej ceny vody.

Ďakujeme za pochopenie, cena vody je štátom regulovaná a je našou povinnosťou faktúrovať odoberateľom vodu podľa stanovených sadzieb a pravidiel.

Iveta Hrubčinová

Príklad výpočtu ceny za spotrebu vody za rok pri ročnej spotrebe vody 120 m^3:

Spotreba vody v m^3	x	Variabilná zložka ceny v € za 1 m^3	+	Fixná zložka ceny v €	+	Cena za prenájom vodomera v €	=	Faktúra za vodu za celý rok v €
120	**x**	**0,79**	**+**	**10**	**+**	**12**	**=**	**116,80**

KYNOLOGICKÝ KLUB ABRAHÁM

V dňoch 13. – 15. 6. 2025 náš KK Abrahám opäť usporiadal Majstrovstvá SR Slovenskej únie chovateľov nemeckých ovčiakov a Kvalifikačné preteky na Majstrovstvá sveta v športovej kynológii.

Pôvodný termín bol začiatkom apríla, situáciu však skomplikovalo vírusové ochorenie párnokopytníkov – SLAK.

Náhradného termínu sme sa kvôli vysokým teplotám trochu obávali, no nakoniec všetci všetko v zdraví zvládli.

Preteky sa u nás v Abraháme konali už tretíkrát a veľmi sa teším, že sa v našej malej obci všetkým veľmi páčilo. Abrahám je už veľmi dobre – v pozitívnom zmysle – známy širokému okruhu ľudí po celom Slovensku.

Aj vďaka podpore obce a samozrejme sponzorov boli preteky na vysokej úrovni – tak mohli všetci, ktorí mali záujem, vidieť krásnu spoluprácu človeka so psom v športovej kynológii.

Aj keď je to málo propagovaný a menej známy šport, je veľmi zaujímavý, pretože pracovať so živým zvieraťom je predsa len iné, ako napr. hrať futbal či hokej. Nikto psíkovi do hlavy nevidí a to, či všetko, čo sme sa ho snažili naučiť, pochopil správne, sa vlastne dozvieme až na pretekoch. Tiež sa môže zle vyspať, alebo sa necíti úplne dobre, no napriek tomu sa psovodovi snaží vyhovieť – to je to cenné, ten vzťah medzi nimi.

Naši reprezentanti sa už dlhodobo umiestňujú na popredných miestach, Slováci sú veľmi známi svojimi výkonmi v tejto oblasti.

Samozrejme, nejde o život. Možno to tak nevyzerá, ale berie sa ohľad na bezpečnosť a zdravie ľudí i psov. Zvieratá majú kvalitné kŕmenie, primerané tréningy, dbá sa na fyzickú aj psychickú pohodu a tiež veterinárnu starostlivosť. Na akýchkoľvek pretekoch sa okrem toho, čo a ako je pes naučený, ukáže najmä to, aký je vzťah medzi ním a psovodom.

Ako všetky športy, aj tento v sebe nesie určité riziká, no každý sa ich snaží obmedziť na minimum.

Na záver už len krátko. Nikto z nás nevie, čo prinesie život, aký bude zajtra deň, preto žime tak, aby sme robili nielen to, čo musíme, ale aj to, čo nás baví. Nebuďme na seba zlí, usmejme sa a navzájom sa tolerujme.

V mene členov KK Abrahám všetkým prajem nielen na Vianoce, ale po celý rok, veľa zdravia, šťastia a lásky.

Eva Kollárová

GRATULUJEME K ŠPORTOVÝM ÚSPECHOM

Radi by sme sa s vami podelili o informácie o úspechoch športovcov v netradičných športových disciplínach

V CAPOEIRE A V PREPLÁVANÍ KANÁLU LA MANCHE

Viete o tom že máme v Abraháme juniorského majstra Slovenska v netradičnom športe *Capoeira?*

Šimon Ležovič je členom športového klubu v Galante, ktorý sa na profesionálnej úrovni zaoberá výučbou brazílskeho bojového umenia capoeira. Trénuje tu od roku 2022.

Capoeira má korene v Brazílii a stala sa tam druhým najobľúbenejším športom hneď po futbale. Capoeira je bojové umenie, ktoré unikátnym spôsobom spája boj, akrobaciu, hudbu, je silno podnietená brazílskou kultúrou. Capoeira rozvíja okrem kondičnej a technickej stránky i hudobné schopnosti, morálno-vôľové vlastnosti aj disciplínu. Capoeira si na Slovensku získava čoraz viac nadšencov a je z roka na rok populárnejšia. Získavala si plnohodnotné miesto medzi ostatnými bojovými športami.

5. októbra sa v Nových zámkoch uskutočnili **II. majstrovstvá Slovenska pre deti a juniorov**. Národné majstrovstvá hostil novozámocký klub capoeiry. Samotné majstrovstvá prebiehali počas nedele 5. októbra, dolaďovacie tréningy však prebiehali už od piatku s rôznymi skúsenými trénermi. Celá súťaž prebiehala vo veľmi dobrej atmosfére a výkony súťažiacich boli vysoko nadpriemerné.

Capoeira klub Galanta na týchto majstrovstvách získal 5 medailí. O medaile sa zaslúžili:

Šimon Ležovič – 1. miesto kat. Juniori
Nicolas Kypta – 3. miesto kat. Juniori
Dominik Bukovský – 1. miesto kat. Deti B
Natália Sipinová – 2. miesto kat. Deti A
Alex Tóth – 3. miesto kat. Deti A

Pokračovanie strana 28

Prečítali sme si .....

Dokázali to! Otužilci z trnavského klubu **VITALE Tyrnavia** preplávali cez **kanál La Manche**. Úsek z anglického Doveru k brehom Francúzska absolvovali štafetovým spôsobom **v novom slovenskom rekorde za 11 hodín, 19 minút a 34 sekúnd.**

„V cieli nás zaplavili pocity obrovskej eufórie, v tom momente sa kombinovali slzy dojatia, radosť a objatia," hovorí jedna z členiek štafety Trnavčanka Eva Ležovičová.

Trať absolvovali Trnavčania **Eva a Lucia Ležovičové, Ivana Lutterová, Martin Mečiar** a Bratislavčania **Viktor Dluhoš** a **Marko Makai**. Vo vode sa striedali po hodinových úsekoch, každý z plavcov išiel do mora dvakrát.

Teší nás, že v tíme sú dve plavkyne s rodinným vzťahom k našej dedine

Vážení prispievatelia Abrahámskych novín,
ďakujeme za všetky vaše príspevky,
ktorými ste naše noviny obohatili v roku 2025.

Nasledujúca uzávierka Abrahámskych novín bude

15. marca 2026.

V roku 2025 vyjde pred vianočnými sviatkami len skrátená verzia AN. Ak by ste chceli v tomto čísle uverejniť vinše, prípadne pozvánku na akciu v prvom štvrťroku 2026, radi Vám ju zverejníme, tiež prosíme o doručenie najneskôr do 10. decembra 2025.

ABRAHÁMSKE NOVINY
Vydáva obec Abrahám www.abraham.sk
Redakčná rada: Helena Bernadičová, Jana Takáčová
Tlač: Obecný úrad Abrahám
Adresa redakcie: Abrahámske noviny, Obecný úrad, 925 45 Abrahám 52, mail: urad@abraham.sk
Publikované príspevky vyjadrujú názory autorov a nemusia sa vždy stotožňovať s názormi redakcie.
Uzávierka budúceho čísla bude 15. marca 2026.